

Upravništvo Ljubljana Knafljeva ulica 5 - Telefon št. 3122 3123, 3124 3125 3126

Inseratni oddelek: Ljubljana Seienburgova ulica 5 - Tel. 3492 2492

Podružnica Maribor Gosposka ulica št. 11 - Telefon št. 2455

Podružnica Celje Kocenova ulica št. 2 - Telefon št. 190

Računi pri pošti št. 11842 Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241

Naročnina ena mesecna Din 25.- Za inozemstvo Din 40.-

Uredništvo:

Ljubljana Knafljeva ulica 5. Telefon 3122 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Str. smayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifu

JUTRO

Rimski sestanek

Politično leto se začne z eno najpomembnejših diplomatskih akcij povojne Evrope, ki bi mogla, če res uspe tako, kakor je bila zasnovana, postaviti vso bodočo mednarodno politiko na povsem nove temelje. Francosko-italijansko zblizanje, ki se obravnava v Rimu med Mussolinijem in Lavalom, je vprašanje, ki ne zadeva samo obeh neposredno se pogajajočih držav, marveč bo po vsej verjetnosti smerodajno vplivalo na vso evropsko meddržavno konstelacijo in sega zato preko tega okvira v svetovno politiko. Le naravno je, da so oči vseh politikov te dni uprte v Rim in da je v javni diskusiji vsako drugo vprašanje začasno stopilo v ozadje.

Kljub temu, da se s problemom francosko-italijanskega razmerja že dolgo bavi vsa politična javnost, pa ni do sedaj nikomur uspelo postaviti zanesljive prognoze o možnih rezultatih te diplomatske igre, ki je kljub vsem na zunaj podprtavni prisrčnosti prav za prav diplomatski dvo-boj, čigar izid tudi po podpisu morebitnih protokolov še nemara ne bo končno odločen, vsekakor pa ne tako jasen in nedvoumen, kakor so pričakovali optimisti.

Misel francosko-italijanskega zblizanja ni nova, pojavila se je že večkrat v povojni dobi, pa je vedno skoro prav tako naglo zatonila za obzorjem. Pot obeh latinskih sester je šla prečito vaskesbe. Italija se je že v prvih letih oddaljevala od načelne baze mirovniških pogodb in se vidno postavljala na stran onih, ki s temi pogodbami niso bili zadovoljni, dočim je Francija dosledno vztrajala na ohranitvi in izpolnitvi vseh taktir stipuliranih obvez. Tako je šlo vse do lanskega leta, ko je nemška ofenziva za avstrijski anšlus prepričala Italijo, kako opasno je vsako dotikanje mirovniških temeljev. Prelom med Rimom in Berlinom je nakazal Mussoliniju drugo smer in od takrat datirajo resni poskusi, najti formulo za skupno zunanje-politično postopanje Francije in Italije. Pokazalo se je, da imata obe romanski sosedji mnogo skupnih interesov. Pred vsem je za nju nastopila nujnost opredelitve napram Nemčiji, katere zunanje-politični interesi bi se mogli z njunimi opasno križati, posebno odkar Nemčija po izstopu iz Društva narodov zmirlčno izpopolnjuje svojo vojno pripravljenost. Ta nujnost je pospešila na obeh straneh prizadevanje za sporazum, kajti v najbližji bodočnosti se bo reševalo vprašanje Posaarja in ni težko videti že v naprej druge onasne možnosti, bodisi na vzhodu, bodisi v Srednji Evropi.

Toda srednjeevropski problem, ki je brez dvoma naklonil Mussoliniju k politiki ohranitve versajških mirovniških osnov je ob enem tudi najkločljivejša točka italijansko-francoskih pogajanj. Kajti Italija sicer vztraja na ohranitvi pogodbenih osnov, v kolikor določajo potrebo samostojne Avstrije, ne gleda pa s prijaznim očesom drugih ustanovitev na razvalinah avstroogrske monarhije, ki se je do svojega zloma v Rimu smatrala kot stalna nevarnost za Italijo in je bilo njeno razbitje eden glavnih italijanskih vojniških ciljev. Vsaka kombinacija, ki bi dovela do kakršnekoli enotne politične grupe na starem avstroogrskem ozemlju, dobiva v očeh političnega Rima značaj opasnosti za italijanske interese.

Zato je moral propasti do sedaj vsak načrt za gospodarsko organizacijo Podunavja, zato vztraja Italija na politiki medsebojnega izigravanja obeh podunavskih grup, katerih ena je delo rimskih paktov.

Mala antanta, ki konformno s Francijo zastopa idejo solidarnosti srednjeevropskih držav in njih emancipacijo od zunanjih vplivov, je za Rim od nekdaj kamen spodlitke. Ko so spodleteli vsi poskusi, zrahljati njeno trdno zvezo, bi jo v Rimu želeli odtrgati od Francije ali vsaj zasejati med zaveznicami seme nizaupanja.

Tudi diplomatska predgra rimskega sestanka Lavalova s Mussolinijem kaže isto sliko. Laval, ki se sam označuje za naslednika Barthoujeve politike, seveda ni mogel pristati na rimske želje. On dobro pozna izkušnje Mussolinijevih političnih konceptov že iz za dobe malo srečnega pakta štirih, s čigar dobrovernim sprejetjem je zaigrala Francija svojo pozicijo v Varšavi. Zato je težko misliti, da bi se podajal na riskantno pot glede ostalih francoskih zavezniških tvorb. Zato se sme brez pridržka verjeti njegovemu slovesnemu zagotovitvi, da ne bo nikdo prevaran, ki mu zaupa.

Kljub tej veri pa se vendarle ni lahko otrsiti vsake skrbi, če se bistreje motrijo vse okolnosti, ki spremljajo Lavalovo rimsko potovanje, katero je nenedoma postalo dejstvo v trenutku, ko je bilo že odpovedano. Javnost je že vzela na znanje francoske pogoje za sporazum, katerih je bilo rečeno, da so ad-na beseda preko katere ni več popuščanja. Pogoji niso bili sprejeti, vsaj ne tako kakor se bili stavljeni. Če se je Laval kljub temu odločil za potovanje, je moral brez dvoma dobiti tak zagotovitvo, da ne bo postavljen pred izvršeno dejstvo, ki bi preveč obremenjevalo vero

Kaj se bo skuhalo v Rimu:

Laval in Mussolini se pogajata

Včeraj sta imela prve razgovore - Že prvi dan so se pokazale velike težkoče, ki dopuščajo malo upanja na uspešno rešitev vseh problemov

Pariz, 5. januarja. d. Kakor se čuje iz zanesljivega vira, je bilo med Parizom in Rimom doseženo popolno soglasje glede srednje-evropskega vprašanja. V protokolu o tem izrekata Francija in Italija po izjavi prijateljstva svojo voljo, da izvedeta v primeru ogroženja neodvisnosti integralnosti Avstrije skupno vse ukrepe, ki bi se izkazali potrebni.

Na podlagi tega francosko-italijanskega dogovora, ki mu je tudi Anglija obljubila podporo in ki pomenja v stvari podaljšanje prejšnjega dogovora velesil, je bila sklenjena pogodba, h kateri bodo povabljeni sosedje Avstrije ter kot naslednice bivše avstro-ogrske monarhije tudi Rumunija in Poljska. Domnevajo, da bo angleška vlada ob enem intervenirala v Berlinu in priporočila Nemčiji pristop k tej pogodbi. Za angleško vlado je rešitev podunavskega vprašanja pogoj za uvedbo nove varnostne politike v Evropi.

Po poročilu »Journala des Debats« iz Rima je bila bala dogovorjena konferenca držav Male antante z Avstrijo in Madžarsko v Rimu v svrhu prilagoditve raznih interesov. Vse kaže, pravi poročevalec pariškega lista, da se približuje negativna politika k svoemu koncu. Na drugi strani poroča »Informacion«, da bo Laval že za svojega bivanja v Rimu stopil v stik z avstrijskim poslanikom in prav tako z zastopniki držav Male antante, da bi na ta način pospešil zaključitev srednje-evropskega pakta.

Prvi razgovori

Rim, 5. januarja. d. Danes so se pričeli razgovori med Lavalom in Mussolinijem. Laval je še snoci pozno v noč proučeval gradivo. Davi ob 8. so se zbrali pri njem generalni tajnik francoskega zunanjega ministrstva Leger, referent za afriška vprašanja de Saint Quentin in šef kabineta Pierre Rochat. Posvetovali so se vse do 9.30. Pet minut pozneje sta se oglasila pri Lavalu francoski poslanik v Rimu de Chambrun in šef protokola pri italijanskem zunanjem ministru Semmi, ki sta ga z avtomobilom odvedla v Beneško palačo.

Ministrski predsednik Mussolini je sprejel francoskega zunanjega ministra točno ob 10. v svojem kabinetu. Razgovor je trajal polgoduro. Razgovorjalec sta se brez prič. Med tem so se v palači Chigi sestali francoski ministerialni tajnik Leger, referent de Saint Quentin in italijanski državni podtajnik v zunanjem ministru Suvich ter razpravljali o vseh še nerešenih tehničnih zadevah.

Ob 11.30 se je Laval odpeljal v Kviral, kjer ga je kralj Viktor Emanuel sprejel v posebni avdiciji in ga nato zadržal pri kosilu, ki sta mu prisostvovala tudi kraljica in princesa Marina ter poleg drugih povabljenecv tudi ministrski predsednik Mussolini. Po kosilu sta se Laval in Mussolini umaknila v posebno sobo in nadaljevala svoje razgovore.

Z dvora se je Laval vrnil v hotel »Excelsior«, kmalu nato pa se je okrog 15. odpeljal v Pantheon, kjer se je poklonil na grobeh pokojnih članov italijanske dinastije in položil lep venec. Iz Pantheona se je odpeljal na Beneški trg in se poklonil pred spomenikom Neznanega vojaka. Tudi tu je položil venec.

Ob 18.30 se je francoski zunanji minister pripeljal v francosko poslaništvo. V palači l'arnee je sprejel osobe poslaništva in francosko kolonijo.

Zvečer je priredil Mussolini v slavnosti dvorani palače Chigi večerjo na čast Lavalu, katere se je udeležilo večje število povabljenecv. Po večerji je bil velik sprejem, ki so mu prisostvovali člani diplomatskega zbora in vodilni krogi rimske družbe. Jutri dopoldne se bodo razgovori med Mussolinijem in Lavalom nadaljevali.

Sporazum ne bo takoj objavljen

Pariz, 5. januarja. AA. Rimski dopisnik Havasa poroča, da je današnji dopoldanski sestanek med Mussolinijem in Lavalom potekel v zelo prijateljskem duhu. Med razgovorom sta državnika razpravljala o vseh prečih vprašanjih.

Morebitni sporazumi ne bodo objavljeni takoj po parafiranju, temveč šele tedaj, ko pristopijo k njim še druge zainteresirane

in zaupanje francoskih zaveznikov. Informacije francoskega tiska o nameranih rimskih protokolih niso vsekoli pomirljive. Če so točne, se bo tekt garancije za Avstrijo skrbno ogibal pojma Male antante. Tudi o garanciji mej ni več govora, nego samo o medsebojnem priznavanju politične samostojnosti. Namesto tega pa se pojavlja termin »nevmešavanje«, ki ga izvestni tisk že sedaj tolmači kot desinteresanje

Vse to je - mlo rečeno - prav malo in ne bo rešilo problema, ki je bil prvot-

države. Po sestankih bo izšel komuniké, ki bo ugotovil soglasnost Francije in Italije v glavnih obrisih evropske politike na podlagi razumevanja vzajemnih interesov in splošnih evropskih interesov.

Komunike

Rim, 5. januarja. AA. O prvem razgovoru med Mussolinijem in Lavalom poročajo uradno, da je trajal dve uri. Ob istem času sta bila generalni tajnik francoskega zunanjega ministrstva Leger in politični ravnatelj za Afriko Saint Quentin v palači Chigi, kjer sta konferirala o prečih vprašanjih.

V Parizu si ne obetajo posebnih uspehov

Pariz, 5. januarja. AA. V današnjem »Echo de Paris« piše Pertinax med drugim: Vse težkoče med Italijo in Francijo še niso odstranjene. Gre za to, da se pomirijo dve nasprotni si stališči. Razen tega je treba najti kompromisno rešitev med četvornim paktom in paktom o zavezništvih. Laval in Mussolini nista tehnika, oba odklanjata podrobna razglabljanja o akciji. Zato je treba pričakovati, da bosta v prvi vrsti skušala urediti vprašanje kopne in pomorske razorožitve. O teh vprašanjih se Italija in Francija v zadnjem času nikakor nista mogli sporazumeti.

Diplomatski urednik »Journala« Le Brice enako skeptično presoja rimske razgovore in Lavalov obisk v Rimu bo omejen na nekatera kolonijška vprašanja in na objavo komunikéja, v katerem bo govora o načrtu za jamčenje avstrijske neodvisnosti in nedotakljivosti.

Jugoslavija - Ahilova peta rimskih pogajanj

Od rešitve odnošajev Italije do Jugoslavije je v glavnem odvisen uspeh rimskega sestanka

Rim, 5. januarja. r. Čeravno čuvajo podrobnosti razgovorov, ki sta jih imela danes Laval in Mussolini, v tajnosti, se vendar le doznavajo, da sta že danes načela eno najboljših prečih vprašanj celotnega kompleksa rimskih razgovorov, to je ureditve odnošajev med Italijo in Jugoslavijo.

To vprašanje dela rimskim krogom največ skrbi. Jugoslavija si je zadnja leta ustvarila v Evropi in na Balkanu tako močno pozicijo, da se v pogledu Srednje Evrope in Balkana ne more skleniti ničesar, kar bi Jugoslavija odklanjala. Čeravno je prijateljstvo med Francijo in Jugoslavijo splošno znano, smatrajo v Rimu, da je Jugoslavija tudi v zunanje-političnem pogledu že tako samostojna, da se ne bi uklonila niti nasvetom Pariza, če bi bila prepričana, da niso v njenem interesu.

Spričlo vsega teza se v Rimu boje, da bi Jugoslavija, ako bi se razočarala nad Francijo, krenila po svoji poti ter se orientirala napram Nemčiji, ki bi jo z odprtimi rokami sprejela. To pa bi seveda iz temeljev izpremenilo ves položaj v Srednji Evropi in v Rimu se boje.

Roosevelt napoveduje socialne reforme

Novoletna poslanica predsednika Zedinjenih držav obema zbornicama kongresa

Washington, 5. januarja. d. Predsednik Roosevelt je prebral včerajšjo opoldne obema zbornicama kongresa, ki sta se sestali v reprezentančni zbornici v skupni seji, svojo novoletno poslanico o položaju Zedinjenih držav. V njej se bavi skoraj izključno z velikim programom socialnih reform, ki jih je napovedal že v prejšnjem letu. Med drugim je izjavil:

no postavljen in ki ostane še zaneprej očitna rana Podunavja. Ni tedaj mogoče misliti, da bi se te dni na rimskem sestanku doglano kaj dokončnega. Morda je bil čas prekratke za likvidacijo globoko segajočih diferenc in bo sestanek, ki je imel biti zaključek, šele začetek in izhodišče novega razvoja.

Sodbe ni mogoče izrekat, niti zavzemati stališča, dokler ne bo podan rezultat. Države Male antante so vzle Lavalovo zagotovitvo v verdnost in ohranjanje zavezniški Franciji svoje zaupanje. Zaupajo pa tudi v sebe in bodo končno tudi imele izpregovoriti svojo besedo.

Madžari odklanjajo garancijo meja

Budimpešta, 5. januarja. AA. Madžarska vlada je dobila zadnje dni od italijanske vlade stalna diplomatska poročila o poteku francosko-italijanskih pogajanj. Tukajšnji politični krogi so mnenja, da morebitni uspehi teh pogajanj ne bodo presejali navadne izjave o nevmešavanju in o odklonitvi vsake podpore terorističnemu delovanju v drugih državah. Popolnoma izključeno pa je, da bi Madžarska posredno ali neposredno sodelovala pri kakršnikoli obvezi glede jamstva sedanjih mej.

„Vse ostane pri starem...“

Niti Italija niti Francija ne bo žrtvovala svojih zaveznikov, tako da se v bistvu ne bo nič izpremenilo

Rim, 5. januarja. k. Rimski večerni listi objavljajo o današnjih prvih razgovorih v Beneški palači kratke komentarije, v katerih naglašajo, da dokazuje že samo dejstvo, da sta se sestala šefa francoske in italijanske zunanje politike, da so urejena vsa sporna vprašanja, ki se neposredno tičejo obeh držav, tako problem Italijanov v Tunisu, kakor tudi korekture mej med francoskimi kolonijami in italijansko Libijo ter Somalijo. Prav tako na sta Mussolini in Laval dokazala, da sta pripravljena skupno sodelovati tudi v Srednji Evropi, ne da bi se morala v ta svrhu ena ali druga država odreči dosedanjim zavezniškim o podunavskemu bazenu.

V »Giornale d'Italia« negotavlja Virginio Gavda, da bi se neposredni razgovori med italijanskim ministrskim predsednikom in

Simon že čestita London, 5. januarja. AA. Zunanji minister sir John Simon je naložil britanskemu poslaniku v Rimu, naj izreče Mussoliniju in Lavalu svoje najlepše želje za uspešno delo.

Laval in Flandin pojmeta že ta mesec v London

Pariz, 5. januarja. AA. Tukajšnji dobro poučeni krogi trdijo, da odpotujeta predsednik francoske vlade Flandin in zunanji minister v London 20. januarja. Na vsak način pa obiščeta angleško prestolnico še tekom januarja.

zastopnikom francoske vlade, ki jim vsa Evropa pripisuje toliko važnost, ne bili pričeli, če bi se ne dosegla izvestna skladnost njunih stališč glede nekaterih važnih vprašanj. Zblizanje med Italijo in Francijo se razvija, ne da bi bilo treba Mussoliniju in Lavalu popuščati od prejšnjih pozicij, še manj od »ne« načel njune zunanje politike.

Tudi »Resto del Carlino« izraža mnenje, da Italija in Francija v svrhu svojega vzajemnega sodelovanja ne bosta zapustili svojih dosedanjih prijateljev in zaveznikov. Nasprotno naj sodelovanje obeh velesil, zlasti v podunavskem bazenu pokaže srednjeevropskim državam pot, po kateri morajo kreniti, če hočejo prispevati k pomirni razburjene evropske javnosti, ki živi že nekaj let v izredno napieti atmosferi.

stvi, ker izgubljajo na ta način miloščinarni spoštovanje pred samim seboj ter voljo do dela. Izmed teh 5 milijonov moramo 1.5 milijona ljudi, ki so jih prej oskrbovale občine, spraviti zopet v varstvo njihovih občin, v kolikor so za delo nespособni. Občinam bo zvezna vlada pri tem pomagala v socialni zakonodaji. Za ostalih 3.5 milijona ljudi, ki so izgubili zaradi gospodarske krize svoje službe, mora zvezna vlada preskrbeti delo, in sicer konstruktivnega značaja, ki bi zaposlilo čim več ročnih delavcev ter o čim prej tekmovalo s privatnimi podjetji. Odkodnina za ta dela mora biti večja, kakor so bila dosedanja miloščina, vendar pa morajo biti mezde manjše kakor v zasebnih obratih, da ne bi ljudje opuščali zasebnih služb, kakor so jih v prejšnjem letu samo zaradi tega, da bi na stroške zvezne vlade dosegli višjo plačo. Roosevelt je zagotovil, da ta veliki program ne bo ogrožal kredita Zedinjenih držav. Podrobnosti bo sporočil v svoji poslanici o vzemem gospodarstvu, ki jo bo objavil v ponedeljek.

V izjavi o zunanji politiki je poudaril Roosevelt, da položaj ni stabilen in da se je zopet zbudila cela vrsta starih strasti ter stremenje po obozrovanju. Izrazil je upanje, da bomo pozivi k miru ter konstruktivne smernice imele ugoden vpliv v svrhu stabilizacije razmer ter nuditi tudi potreben čas za ustvaritev novih praktičnih oblik reprezentativne vlade po vsem svetu, v katerih bi zavzemali privilegiji manjše mesto. splošno dobro pa večje.

V poučenih krogih trdijo, da namerava predsednik Roosevelt zahtevati od kongresa 4 milijarde dolarjev, ki jih potrebuje za zaposelitev brezposelnih.

Newyork, 5. januarja. AA. Vsi vodilni listi poudarjajo, da odkljuje Rooseveltovo poslanico o zmernosti, ki bo prinesel splošno razburljenje. »Newyork Times« vidi v poslanici skrivne inflacijske predlogov, »Herald Tribune« pa ima Rooseveltovo poslanico za dobrodošlo odklonitev radikalnih predlogov.

Nova občinska uprava v Beogradu

Beograd, 5. januarja. p. Na predlog notranjega ministra je kraljevo namestništvo razrešilo dolžnosti predsednika beograjske občine Miljutina Petrinovića in ves občinski odbor. Istočasno je bil imenovan novi občinski odbor. Za predsednika občine je bil imenovan industrijec g. Vlada Ilić.

Božično zatišje v Beogradu

Beograd, 5. januarja. p. Danes so se pričeli pravoslavni božični prazniki in je zavladalo zato v prestolnici popolno zatišje. V državnih uradih je delo že popoldne počivalo, prav tako pa so popoldne izšle tudi že božične številke beograjskih listov. Prestolnica bo sedaj tri dni brez novih listov. Večina ministrov in višjih uradnikov je zapustila Beograd in odpotovala domov, da v krogu svojih družin prebijajo praznike.

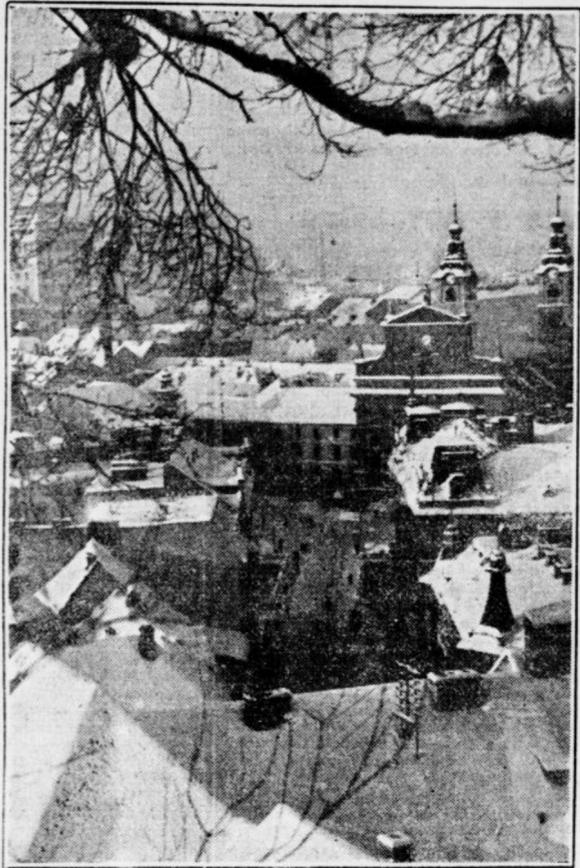
Iz prosvetne službe

Beograd, 5. januarja. AA. Na lastno prošnjo je upokojen načelnik splošnega oddelka prosvetnega ministrstva Miladin Sevarlić. Za njegovega naslednika je imenovan načelnik oddelka za osnovni pouk Dušan Jakšić.

Naši kraji in ljudje

Naša zima

—6, Kočevje —18, Bled —17, Kranjska gora —12 stop. Temperature sredi decembra letošnje zime so bile v severnih nižinah enake onim, ki jih je letošnja lanske zimo beležila najjužnejša obala Dalmacije!

mo —6, Kočevje —18, Bled —17, Kranjska gora —12 stop. Temperature sredi decembra letošnje zime so bile v severnih nižinah enake onim, ki jih je letošnja lanske zimo beležila najjužnejša obala Dalmacije!

Malokatero leto je časopisje že v zgodnji jeseni posvečalo toliko brige nastopu zime kot letos. Nestrpnost je zainteresirano prebivalstvo evropskega severa in juga, zapada in vzhoda povpraševalo

Zdaj izredno ostra in zgodnja, drugič spet dolgočrajna, pa mila in pozna bi naj bila po raznih razdaljah vesteh hladna doba, ki s snežno plastjo vsako leto pokrije velik del severne poloble Zemlje.

Takoj spoznamo moramo ugotoviti, da je letošnja dokaj zapoznela, še do pred kratkim v večini Evrope neobičajno topla zima v vsem svojem poteku naravna, zato normalna posledica vremenskih čimteljev, ki uravnavajo naše vreme. Glavna zasluga ali, če hočete,

glavni krivec zapoznele letošnje zime so bile krepke, daleč na vzhod posegajoče atlantske depresije. Te nikakor niso dopuščale, da bi se sibirski ali češki hladni zrak s snežnim metežem in drugimi prilastki zime samopašno raztegnil na zapad in jug Evrope.

V obsegu toplih oceanskih struj je beležila Evropa daleč v notranjost Rusije in visoko pod vrhove gorā ves november in večji del decembra tople, prav oktobrske temperature. V novembru n. pr. ko je lani zelo zgodnja, hladna zima s snežnim nalemom večkrat posešla v širokem pasu Evrope in celo Italijo, smo imeli letos vprav pomladno vreme. Daleč na severovzhod Rusije ni bilo snega. Toplo poznojesensko solnce z megliami v dolinah je otvorilo 1. decembra meteorološko zimo, ki pa je bila za nas še daleč

Istočasno je prav ostra zima v Sev. Ameriki s silnimi snežnimi meteži na debelo pokrila zemljo. Hlad mraz —20 stopinj in še niže je ugrabil mnogo človeških življenj. Zaradi površinske izgradnje, kjer puščajno gorovja severovzhodne smeri prosto pot mrzlim tečajnim vetrovom, so hladnejše zime v Sev. Ameriki pogostejše ko pri nas. Amerika tudi ni deležna v toliki meri posredovanja toplih atlantskih oceanskih struj, ki so v zvezi z Zalivskim tokom, skozi vse leto, posebno še pozimi velevažen čimtelj evropskega podnebja.

Prvi sledovi letošnje zime so se pojavili v severovzhodni Evropi krog 8. decembra. Snežni metež, ki je bil malo prej pobelil Rusijo, je tedaj zajel tudi Poljsko in Rumunijo. Dalje čez Karpatje se snežni plašč ni razmahnil. Vsa ostala Evropa, zapadno odtoč, pa je z enakomernim deževjem in izenačenim, nadpovprečno temperaturo imela skoro pomladno vreme. Le najvišji vrhovi Alp in Dinarskih planin, pa vzpetine tja v Balkansko gorstvo so dobile svežo belo odejo.

Snežna odeja na predvečer Božiča

Je dobila severovzhodna Jugoslavija s prestolnico vred. V gorah ostale Jugoslavije in srednje Evrope pa se je snežna ločnica pomaknila niže. Nekako iz 1000 m smo v dolinah in ravninah pričakali novo leto v varnem zatišju, na meji vzhodnoevropske zime in na robu navala atlantskih toplih struj. Vedno jačji pritisk hladnih vetrov pa je že nekaj dni sem najavljal, da se bliža zima tudi k nam. Pred dnevi je po belih sneg notranjost države, minulo noč pa je beli gost tih in prav skromno, z drobnim pršičem odel tudi Slovenijo v bel kristalni plašč.

Kakšen naj bi bil nadaljnji potek zime? Kakor je vreme samo muhasto, prav tako je tudi zaključke in uganbanja o njem težko spraviti v verjetno ravnesje. Meteorološka opazovanja o zimah Srednje Evrope so sicer ugotovila nekatera sosledja. Tako je n. pr. zgodnjim in snežnim zimam v novembru ali decembru sledila po novem letu običajno suha in kratkotrajna zima, z zgodnejšo pomladjo. Take zime v preteklosti so bile n. pr. v Srednji Evropi l. 1878., 1881., 1884., 1901., 1903., 1906. in lani, ko je zgodnji zimi, z 11 snežnimi dnevi v novembru in 14 v decembru sledila zgodnja, neobičajno topla pomlad.

Letošnji potek zime je baš obraten. Seveda, s tem še ni rečeno, da bi suhi predzimi morala slediti prav snežna in pozna zima v pomladi. Potem bi sploh ne bilo zim z zelo malo snega, če bi morala januar in februar nadomestiti, kar sta november in december zamudila.

V Srednji Evropi beleži meteorologija n. pr. v 21 letih 10 primerov, ko je po skromnem sneženju v decembru bil tudi januar zelo suh. Ljudje so dolgo čakali na sneg in ga dobili v obilici šele v drugi polovici zime, n. pr. v letih 1892, 1895, 1902, 1910, 1915, 1917, 1925 in 1929.

V vseh teh primerih velja za nas merilo, da sta november in december glede padavin mnogo bogatejša ko januar in februar. In ker sta bila prva dva meseca čeprav ne snežna, vendar pa močno deževna, bi bilo pričakovati, da nadaljnja zima pri nas ne bo prinesla kaj mnogo snega.

Drugače je spet glede mraza, Debeli snežna odeja mraz sicer pospešuje, vendar so tudi suhe zime prav pogosto zelo mrzle. Ljubljana n. pr. je ob skromnejšem snegu pred Božičem zabeležila po Novem letu že prav hude mrazove: 21. januarja 1880 —22,4, 14. januarja 1893 —26 (mraz je to leto trajal 4 dni zaporedoma!), 22. febr. 1895 —19, 15. febr. 1901 —19, 26. jan. 1914 —19,6, 3. febr. 1929 —25,6 (29 dni zaporedoma). Redkejši so mrazovni viški že v decembru, n. pr. 4. decembra 1879 —26,4!

Zadnje dneve so zabeležili v evropski Rusiji najhujši mraz —37 stopinj, na Poljskem —27. Pri nas v Jugoslaviji večraj —7. Zaenkrat je naša domovina prejela malo snega, še manj mraza. Smučarjem želimo snega še kaj, nam vsem v prid pa naj bi ostal sibirski mraz čim delj od nas.

I. L.

Propaganda dr. Vybiral za Jugoslavijo

Število njegovih poslušalcev je prekorajlo 10.000

Na tem mestu smo že ponovno poročali o obsežnem in prizadevnem delu, ki ga izvršuje v duhu češkoslovaško-jugoslovske vzajemnosti naš zasluzni prijatelj, predsednik oimouške češkoslovaško-jugoslovske lige dr. Bohuš Vybiral, ravnatelj študijske knjižnice in književnik v Olomoucu. Tudi v minulem letu je priredil večje število predavanj, izmed katerih jih je bilo 26 posvečenih jugoslovskim zadevam.

Izmed teh predavanj, ki so se vršila v raznih moravskih mestih tja do nemške in poljske meje, je dr. Vybiral najpogostejše govoril na splošno o Jugoslaviji (»Jugoslavija — dežela in prebivalstvo«). Izmed starejših predavanj je česče ponavljal: »Od jugoslovskega osvobodjenja do državnega in narodnega zedinjenja« in »Južna Srbija«. Na novo je izdelal predavanje o našem Sokolu in o jugoslovskega Jadrana (s številnimi diapozitivi). V vseh predavanjih, kar jih je imel dr. Vybiral po 18. oktobru do konca leta, je posebno poudarjal zasluge blagopokojnega kralja Ujedinitelja za Jugoslavijo in za češkoslovaški narod. Njegova predavanja so vzbujala znatno pozornost; osebno še po marsejskem atentatu je bil obisk vedno zelo časten. Simpatije občinstva do Jugoslavije in njenega pokojnega vladarja so razodevale tudi žalno okrašen predavalne dvorane; vedno so bili navzočni tudi predstavitelji uradov in vojske, največkrat pa so predavanje uvajale glasbene točke in recitacije, ki so dajale slavnostnemu predavanju primeren okvir.

Kakor prejšnja leta, se je tudi lani vršilo največ predavanj v Olomoucu (7). Nadalje je dr. Vybiral predaval v Bistrici pod Hostynom (dvakrat), v Znojmu (trikrat), v Doloplahih (enkrat), v Naměsti na Hani (dvakrat) in v Třinci (dvakrat). V teh krajih je lani predaval sploh prvič o Jugoslaviji. Poleg tega je predaval tudi v nekaterih krajih, ki ga poznajo že iz prejšnjih predavanj, in sicer v Pardubicah (1), Veliki Bistrici (1), Lstičah (1), Lipník (1), Český Těšín (3), Zábřeh na sev. Moravskem (2) v celoti je prisostvovalo tem predavanjem 10.210 poslušalcev, povprečno 393 oseb. Pri nekem predavanju je bilo navzočih celo 2000 oseb, kar je vsekako naj

vse častno, vprav rekordno število. Predavanja dr. Vybiral so prirejali tudi lani pred vsem prosvetni zbori, Sokol, češkoslovaško-jugoslovske lige, podružnice Zveze češkoslovaških častnikov, Narodna garda, vojaštvo in šole. Posebna predavanja za vojaštvo je imel dr. Vybiral v Znojmu in Olomoucu, posebna predavanja za dijaštvo (vštevši meščanske šole) pa v Olomoucu, v Znojmu, v Naměsti na Hani, v Třinci in češkem Těšinu. Dvajset predavanj so spremljali predavateljevi lastni diapozitivi (povprečno 110 na predavanje). Kakor prejšnja leta, je tudi lani opravljal dr. Vybiral to obsežno propagandno delo za Jugoslavijo zastoj, le proti povračilu popotnih stroškov.

Od l. 1931. do konca l. 1934. je imel naš zasluzni prijatelj 106 predavanj o Jugoslaviji, ki jih je obiskalo 28.019 poslušalcev. Statistika kaže, da število poslušalcev raste in je prav v letu 1934. prekorajlo 10.000.

Dr. Vybiral se ni omejil samo na propagando z živo besedo, marveč je pridno poročal o Jugoslaviji tudi v tisku. Prve tri četrtine leta je v olomouškem »Pozoru« in brnskih »Narodnih Novinah« redno priloževal svoj tedenski pregled dogodkov v Jugoslaviji, odkar pa zaradi reorganizacije teh listov ne more nadaljevati s to rubriko, piše o jugoslovskih zadevah v listu »Moravskoslezski deník« in v »Selskih listeh«, kjer bodo najbrž že kmalu uvedli stalno rubriko o Jugoslaviji.

Dr. Vybiral, čigar obsežno prevajalsko delo je dovolj znano in vendar še premalo priznано, se je lani marljivo udeleževal tudi kot prevajalec. Priobčil je sledeče prevode v listih. Fr. B. v. k.: Črna kurca in »Grotoskae; Stoj. Cerović: »Deset črnogorskih slik«; R. Domanović: »Ne razumem«; Janko Kač: »Obolose«; »Laže«; »Bolezni Izidorja Polutnika« in »Historija«; Janko Kersnik: »Dva očeta«; Momčilo Milošević: »Jurica«; »Nerešeno vprašanje«; »Grehe«; L. Mrzel-Frigid: »Kanačke«; »Domove«; »Ljubezene«; »Večere«; »Krik v radiu«; Ant. Novčanin: »Misele« in »Vinski kletje«. Prevodi so izhajali večinoma v »Pozoru« in »Moravskoslezskem deníku«.

Tako je dr. Bohuš Vybiral vzorno pokazal, kako je treba delovati za zblizanje med obema bratskima narodoma. Njegovo konkretno in praktično delo na Moravskem kaže očitne uspehe: češko ljudstvo te pokrajine je zlasti ob nesreči, ki je zadela Jugoslavijo 9. oktobra, spontano pokazalo, da je z dušo in srcem z nami in za nami. Dr. Vybiralu želimo, da bi mogel še dolga leta v zdravju in zadovoljstvu nadaljevati svoje plemenito in zaslužno delo!

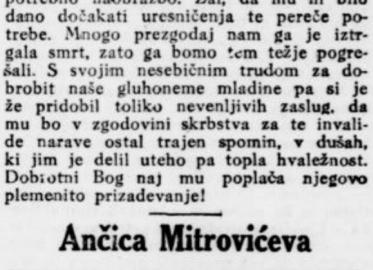
Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in nanadi karvi zasira »Franz Josefova« grenčica lahko izprazniš črevesa brez vsakega nanora. Znanstvena opazovanja na kliničnih za boleznih krvnih cevi so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specialnih trgovinah.

Fran Vedernjak, zaščitnik gluhomnih sirot

Ljubljana, 5. januarja Ko smo pred petimi leti ustanovljali Podporno društvo za gluhomne mladine, nismo mogli tej človekoljubni ustanovi dobiti boljšega in skrbnejšega očeta, nego smo ga našli v Franu Vedernjaku, ki se je kljub poznim letom skoro z mladeniško vnemo posvetil delu za blagobit naših najbednejših sirot in ga vršil kot društveni predsednik do svojega poslednjega diha. Dasi je stanoval na drugem koncu mesta, je vendar nešteto krat prihajal v gluhomnico med svoje varovance, se podrobno zanimal za njihove reve in nadloge in imel za vsakega prijazno besedo.

Ni čudo, da so ga otroci vzljubili kakor rodnega očeta in se z vso ljubeznijo zgrinjali okrog njega, kadarkoli so ga zagledali v zavodu. Na društvenih sejah je dajal dragocene pobude za razmah te mlade ustanove ter opravil nešteto potov in pisanja, kjer je veljalo pridobiti gluhomnim sirotam kak drobec priboljška in tako blažiti njihovo težko usodo. Prav posebno pa mu je bilo na srcu toliko potrebno razširjenje zavoda, da bi dobili v njem zatočišča tudi oni mnogostevilni siromaki, ki morajo zaradi pomanjkanja prostora leto za letom ostajati doma in pogrešati potrebno naobrazbo. Žal, da mu ni bilo dano dočakati ureditve te pereče potrebe. Mnogo prezgodaj nam ga je iztrgala smrt, zato ga bomo tem težje pogrešali. S svojim nesebičnim trudom za dobrobit naše gluhomne mladine pa si je že pridobil toliko neverjetnih zaslug, da mu bo v zgodovini skrbstva za te invalide narave ostal trajen spomin, v dušah, ki jim je delil uteho pa topla hvaležnost. Dobrotni Bog naj mu poplača njegovo plemenito prizadevanje!

Ančica Mitrovičeva

odlična operna pevka iz Zagreba, ki je ostala našemu gledališkemu občinstvu v najboljsem spominu kot članica naše opere, gostuje drejni v ljubljanski operi. Ne dvomimo, da bo njena Tosca dosegla popoln uspeh. Ga. Mitrovičeva gostuje pri nas samo enkrat.

Smrt stare korenine

Petrovče, 5. januarja V častitlivi starosti 85 let je umrl v petek popoldne daleč naokrog znani g. Franc Ježovnik, tast tukajšnjega trgovca in posestnika g. Antona Vodenika, g. dr. Mariniča v Mariboru in g. Lorberja v Zalcu. Huda pljučnica je stisnila krepkega starčka, ki se ga bodo zaradi njegovega vedno vedrega značaja radi spominjali obiskovalci Vodenikove gostilne. Staremu Santelnu, kakor se mu je reklo po domače, je pisatelj Janko Kač v svojem »Gruntu« postavil neverjetni spomin poštenega, a vedno veselega in dobrohotnega Savinčana. Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo ob 16. iz hiše žalosti v Petrovčah na famo pokopališče v Zalcu. Hudo prizadetim rodbinam naše iskreno sožalje!

Po 42 letih pokoj!

Trbovlje, 4. januarja Z novim letom je stopil v zaslužni pokoj trboveljski organist g. Mihael Ličar, ki je opravljal svojo službo v Trbovljah polnih 42 let. Z osebo g. Ličarja je zvezan lep del kulturne in nacionalne zgodovine trboveljske doline. Kot mlad človek, poln idealov, ki jih je prinesel s seboj iz kršne Primorske, se je začel udeleževati na kulturnem in nacionalnem torišču. Takrat to

Ponesrečen ciganski vlomilski pohod

Lendava, 3. januarja Ponoči v soboto sta bila izvršena dva drzna vloga. Najprej so neznanci, ki jih je bilo pet do šest, vlomili v trgovino Toplakova Ivana v Lendavi. Vlomilci so bili dobro oboroženi z vlomilskim orodjem. S posebnim rezilom so naredili na ruloju tako veliko luknjo, da se je lahko potegnili skozi njo človek, nato pa so razbili vrata in tako prišli v trgovino.

K sreči pa so bili pregnani in so v zgolji odnesli le 450 Din drobiča in 200 cigarete »Drava«. Vlom je bil res drzen, ker so ga izvršili že okrog polnoči, ko se še pozni gostje vračajo iz kavarne, in ker je Toplakova trgovina v Glavni ulici. Pregnala sta jih dva gospoda, ki sta se tedaj vračala domov. Ko so ju vlomilci opazili, so se podali v divji beg, da jih nista mogla videti od bliže.

O vlomju je bilo orožništvo takoj obveščeno. Znaki kažejo, da so bili vlomilci cigani, ki so se zadnje dni klatili okrog. Zasludovanje je bilo doslej še brezuspešno.

Isto noč je bilo vlomljeno tudi v Heršnjevo trgovino v Genterovcih. Kaže, da so bili vlomilci na obeh mestih isti. Toda še večji smolo so imeli vlomilci tukaj. Komaj so nasilno odprli okno na trgovini ter posvetili z električno svetilko v trgovino, je ropot zbudil trgovca, ki je s strelom iz lovske puške prepodil tatove. Ropot je zbudil tudi mlinarja iz sosednjega mlina, ki je videl, kako je bežalo več ljudi v smeri proti Dobrovniku.

O obeh vlomih so bile obveščene takoj bližnje orožniške postaje.

Do 20% več svetlobe

za manj denarja TUNGSRAM D nitka v dvojni vijajnici svetlobna množina v dekalumenih

Ši sin Ciril je naš priznani pianist in profesor na beogradske konservatoriju, drugi sin Tone je nameščen pri rudniku in prvovrstna moč v pevskem društvu »Zvone« in »Oktetu rudniških nameščencev«, hčerke pa so še danes odlične cerkvene pevke. Kot skrben in dober gospodar si je ustvaril g. Ličar lepo domačijo, na kateri hoče v miru preživeti jesen življenja. Zaslužnemu nacionalnemu delavcu želimo še mnogo srečnih in zadovoljnih let!

Silvester v pastirskih kočah

Ljubljana, 3. januarja Strmo se pne pot proti Kravcu. Kmalu preneha gozd in že smo na položni planoti. Pred nami leže male pastirske kočice, iz dimnikov se vije lahen dim in izginja. Vse naokrog leži sneg, planine se leskečejo od vseh strani, po dolini pa leži megla. To je Jezera. Dalje drsijo smučiči, pa smo kmalu spet na drugi planini, na Kriški. Tik za nami se dviga vrh Kravca, malo levo od njega se leskečejo v solcu okna planinskega doma.

Pastirske bajtice imajo tudi pozimi svoje prebivalce. Mnogi smučarji preživljajo v njih svoje proste dni v smeuhu in veselju. Največ med njimi je seveda študentov. O, saj ga ni prijetnejšega življenja, kakor je takšno bivanje v planinah, v »lastni« koči, kjer si sam svoj gospod.

Polagoma je zahajalo solnce tam za Triglavom. Vse obzorje je žarelo, prelivale so se barve preko vrhov, žarki so se odbijali od snega in se poigrali na megli, ki je ležala pod planinami.

Po kočah kar naprej doni petje, sem in tja prihiti kdo ven, pa se obložen z drvmi ali z vodo spet vrača. Iha, danes je Silvestrovo in preko tega se še v hribih ne sme kar tako. Vse navskrižem pospravljamo po bajtah, ta povmiva, oni pometa, kdo spet pripravljiva drevesce, pa tudi kaj dobrega je treba za tak slavnosten večer pod zobe. Vse razumno gospodinjstvo prejšnjih dni izginje, danes se ne sme štediti. Polagoma se čisto stemni, redke zvezde posejajo, pa se spet skrijejo za oblaki, ki so se kar nenkrat nabrali preko svoda.

Kmalu je vse pripravljeno, »pojedina« je gotova. Že se razvijajo debate, ki pa se kaj kmalu spet umaknejo petju. Tudi harmonika mora zahrmeti. In zdaj je treba prostora še za ples. Kako ga najti, ko je že vse tako majhno! Miza, klop, sploh vse premične morajo ven iz bajte, le božično drevesce ostane, to je danes v čišlih. In tako se z velikimi koraki približuje polnoč in z njo Novo leto. Božično drevesce se zasveti v mnogih svečkah, mi pa za nekaj časa utihnemo. Zunaj je začelo snežiti, vedno gosteje pada. V vseh kočah so okna razsvetljena in kar od koč do koč si kličemo »Srečno!«

Zjutraj pa spet sij solnce, snega je padlo za prst na debelo. Silno vedri smo pričakali novo leto. Sodim, da se nam je takšno silvestrovanje vtisnilo bolj v spomin, kakor če bi ga bili preživeli srečno mestnega vrveža. J. B.

Gospodarstvo

Konstituiranje gostinskega odseka pri Zbornici za TOI

Za predsednika je bil izvoljen gosp. Ciril Majcen

Minister za trgovino in industrijo je nedavno imenoval člane novo ustanovljenega gostinskega odseka pri Zbornici za TOI v Ljubljani, in sicer gg.: Cirila Majcena, restavraterja iz Ljubljane, Maksa Dolničarja, kavararja iz Ljubljane, Antona Hafnerja, gostinčarja iz Dvora pri Skofji Loki, Frana Šušteršiča iz Zapuži pri St. Vidu, Ladoslava Bučarja, restavraterja iz Kostanjevice na Dolenjskem, Avgusta Dolničarja, gostinčarja iz Hrastnika, Matjoga Goričarja, restavraterja iz Mozirja, Josipa Berliča, restavraterja iz Ptujja, Stefana Čoha, restavraterja iz Rogaske Slatine in Friso Zemljčiča, hotelirja iz Maribora, za namestnike pa gg.: Gezo Vezirja iz Martjanov pri Murski Soboti, Leopolda Zupančiča iz Ljubljane, Jerneja Černeta iz Ljubljane, Pavla Olipa iz Lesc, Ivana Skrlja iz Logatca, Leopolda Šego iz Velikih Lašč, Vojka Šribarja iz Litije, Josipa Zumra iz Celja, Franca Retzerja iz Sv. Lenarta v Slov. goricah in Karla Pojbiča iz Dolnje Lendave.

Gostinski odsek Zbornice za TOI v Ljubljani se je večerjal sestali prvi seji, ki se je vršila v posvetovalnici Zbornice za TOI. Ob tej priložili je zbornični predsednik g. Ivan Jelačin v daljših izjavah obrtjal naloge in program dela gostinskega odseka v Zbornici za TOI. Izvajal je med drugim naslednje:

Naša zbornica je že pred dvema letoma, ko je sestavljala svoja pravila, dala iniciativno, da se poleg dosedanjih treh odsekov ustanovi še poseben odsek za gostinstvo, da s tem ustvari poseben strokovni forum za vsa strokovna vprašanja, ki se tičejo gostinstva, tujškega prometa in turizma, ki bo lahko s vidika splošnih gospodarskih potreb posveča svojo pažnjo tem važnim vprašanjem. Za to zbornično odločitev ni bilo merodajno samo relativno visoko število gostinskih obratov na zborničnem področju, namreč predvsem poznanje, da preživlja danes gostinstvo veliko dobo transformacije, ko zahteva duha časa in tempo življenja temeljitih reform, novih oblik in novih naprav in da se ustvarijo pogoji za polet vseh panog tujškega prometa.

Po zborničnih pravilih spada v delokrog tega odseka poleg zaščite in pospeševanja gostinskih obratov, tehnični napredek gostinstva, izobrazba naročaja, propaganda in strokovni tisk, razstave, prireditve, obrtna policija in higijena, socialno zavarovanje, davčne zadeve gostinskih obratov, tarifne zadeve, tujski promet, vozni red, carinske in prometne olajšave za pospeševanje tujškega prometa in turizma, tujskoprometna statistika in nadzorstvo nad gostinskimi združenji. Delokrog odseka je torej prav velik. Zbornica je že prej posvečala gostinstvu svojo posebno pažnjo in bo to delo lahko sedaj vršila tem

intenzivneje. Ko je zbornica previdela ustanovitev gostinskega odseka, ni to storila zaradi tega, da predstavniki gostinskih obrti separira od obrtništva in trgovstva, marveč v želji, da dobi ta stroka v zbornici jače zastopstvo in da bo zbornica v koordinaciji z ostalimi odseki intenzivneje lahko vršila funkcije svojega delokroga. Delovanje gostinskega odseka mora biti zaradi tega skladno z interesi trgovine, obrti in industrije ter s splošnim napredkom gospodarskega blagostanja, ker je le v vzajemnosti in skupnosti ter v koordinaciji interesov poročilo za napredek vsega gospodarstva.

V svojih nadaljnjih izjavah se je predsednik totaknil tudi vprašanju prekomernega ustanavljanja novih obratov, ki je nezdav pojav, ker je že število dosedanjih obratov prekomerno. Navidežno lepe številke letošnje tujske sezone ne smejo zavajati k napačnim zaključkom. Čista bilanca našega tujškega prometa ni tako ugodna. Računati moramo tudi z vedno močnejšo konkurenco v drugih krajih, zato moramo pripraviti in organizirati vse, da bomo to konkurenco vzdržali. Najti bo treba tudi oolajce za razbremenitev našega hotelištva, kjer je investirano mnogo kapitala, in ustvariti možnosti novih kreditov za adaptacije in modernizacije tam, kjer to konkurenca oziroma nezogibno zahteva. Tu smo postavljeni pred velike in važne probleme. Pripravlja se tudi zakon o turizmu in bo najbrž še v letošnji simi sklicana v Ljubljano strokovna konferenca zagrebške, splitske in naše zbornice, kjer se bodo obravnavala vsa vprašanja gostinstva in tujške prometa in propagande. Čakajo nas torej polne roke dela. Uspeh zborničnih prizadevanj pa bo seveda odvisen od težine argumentov, zborničnih nasvetov in predlozov, zato je potrebno, da ostanemo pri vseh svojih predložitvah realni, stvarni in objektivni in da ne identificiramo osebnih interesov naročnika z našimi vprašanji in s splošno potrebo. Predsednik le na koncu svojih izjav izrazil željo, da bi bilo delo novega odseka koristno in plodno, tako za razvoj gostinstva in turizma, kakor tudi za razvoj vsega gospodarstva naše banovine.

Po končanem govoru zborničnega predsednika je bil za predsednika gostinskega odseka izvoljen g. Ciril Majcen iz Ljubljane, za podpredsednika pa g. Stefan Čoh iz Rogaske Slatine. Novi odsek je takoj prišel z delom in podrobno razpravljalo o vprašanju znižanja vnosa za združenja gostinskih podjetij, o vprašanju reorganizacije okolišev združenj gostinskih podjetij, o predložitvah za razmejitev obsega obrtnih pravic gostinskih podjetij, o uredbi o ustanavljanju in ureditvi gostinskih obratov, o dokazu izobrazbe za obravnavanje gostinskih obratov, o sanaciji hotelištva ter o zborničnih aktih in obrtno pravnih stvarah. Seja je trajala brez odmora od 11. dopoldne do 4. popoldne.

tudi v letu 1933. smo navzlic nižjim cenam plačali inozemstvu preko 20 milijonov Din. Sele v zadnjih letih se je večji del po zaslugi zasebnikov, začelo širiti smotreno širjenje te kulture v plantajah. Tudi v okolici Splita in na obali Makarske, Omiša in Trogira so napravili poizkuse z nasadi pomarančnih in limoninih dreves. Pri tem so se kot zelo primerni za to kulturo izkazali obrežni predeli med Splitom in Omišem, ki so zaščiteni od hladnih vetrov. Poizkusi so tu prav dobro uspeli, kar je pokazal tudi letošnji pridelek. V večjih nasadih so letos pobrali do 80 kg pomaranč

Naše državne finance v novembru

Finančno ministarstvo je v »Službenih Novinah« objavilo običajni mesečni pregled o gibanju državnih financ, in sicer za mesec november. V tem mesecu so znašali državni dohodki po proračunu državne administracije 659.6 milijona Din nasproti 627.6 milijona Din v novembru 1933; izdatki državne administracije pa so znašali v tem mesecu 582.7 milijona Din nasproti 560.2 milijona Din v novembru 1933.

Državni dohodki od neposrednih davkov so dosegli v novembru 281.2 milijona Din (+ 12.5 milijona Din nasproti novembru 1933), dohodki od trošarin 59.8 milijona Din (+ 7.1), dohodki od taks 84.1 milijona Din (+ 16.2), dohodki od carin 56.3 milijona Din (+ 0.1) in višek dohodkov monopolov 151.3 milijona Din (+ 8.4). Pri vseh vrstah neposrednih in posrednih davkov vidimo torej povečanje dohodkov v večjem ali manjšem obsegu. Znati so bili, kakor vsako leto v novembru, zlasti dohodki od neposrednih davkov, ki so narasli od 203 milijonov Din v oktobru na 281 milijonov Din v novembru.

V prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta (april - november 1934) so znašali državni davčni dohodki v primeri z ustreznimi razdobjem prejšnjih let, kakor sledi (v milijonih Din):

	april - november	1932	1933	1934
neposredni davki	1127	1419	1534	
trošarin	520	306	585	
takse	583	529	592	
carine	494	425	454	
višek monopolov	1023	1064	061	
skupaj	347	2893	4176	

V prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta so znašali državni davčni dohodki 4176 milijonov Din, t. j. za 343 milijonov Din več nego v istem razdobju prejšnjega proračunskega leta in za 429 milijonov Din več nego v istem razdobju proračunskega leta 1932/33. Predvsem vidimo v zadnjih letih povečanje državnih dohodkov od neposrednih davkov, ki so v primeri s proračunskim letom 1932/33 narasli za skoro 40%. Povišanje državnih davčnih do-

hodkov je seveda v prvi vrsti pripisati uvedbi novih davkov, odnosno povečanju že obstoječih davčnih in obrežnih davčni praksi. Vsekakor to dviganje dohodkov ne moremo smatrati kot znak povečanja davčne moči gospodarstva, kar nam prica predvsem postavka o dohodkih državnega monopola, kjer v zadnjih letih ni bilo nobenih sprememb in kjer je donos celo za malenkost nazadoval. V primeri s proračunom smo v prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta dosegli 10 in več odstotkov predvidenih zneskov pri neposrednih davkih, trošarinah, carinah in pri monopolskih dohodkih, dočim je donos taks 80% v proračunu predvidenega zneska.

Državna podjetja

Dohodki državnih podjetij so znašali v novembru 273.5 milijona Din (v prejšnjem novembru 282.5), izdatki pa 286.9 milijona Din (287.4). Dohodki železnice so dosegli v novembru 147.6 milijona Din (-21.4 milijona Din nasproti novembru 1933), dohodki pošte, telegrafa in telefona 32.9 milijona Din (+1.4), dohodki gozdov 11.5 milijona Din (+4.8) in dohodki rudnikov 18.6 milijona Din (-4.7). V prvih osmih mesecih tekočega proračunskega leta pa so znašali skupni dohodki državnih podjetij 2230 milijonov Din (+60), od tega dohodki železnice 1312 milijonov (+41), dohodki pošte 280 milijonov Din (+4), dohodki gozdov 66 milijonov Din (+11) in dohodki rudnikov 133 milijonov Din (-7).

Leto obveznosti

V splošni državni administraciji je bilo ob koncu novembra za 150.7 milijona Din likvidnih, a neplačanih računov po tekočem proračunu nasproti 140.6 milijona dinarjev ob istem času lanskega leta. Pri državnih podjetjih pa je bilo ob koncu novembra za 212.1 milijona Din likvidnih, a neplačanih računov nasproti 208.1 milijona Din v istem času lanskega leta; od tega neplačani računi generalne direktije državnih železnice 156.7 milijona Din (ob koncu novembra prejšnjega leta 167.2) in neplačani računi ministrstva gozdov in rudnikov 55.6 milijona Din (40.8).

Bolniško zavarovanje privatnih nameštencev

Kakor je »Jutro« že pred dnevi poročalo, je bila v petek sklicana v Beogradu konferenca predstavnikov vseh treh privatno društvenih blagajn in društev, to je Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, zagrebškega »Merkurja« in beogradske »Trgovske omladine«, da zavzamejo svoje stališče k predlogu ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu (Suzorja), po katerem naj bi se te društvene blagajne uklinile in namesto njih ustanovile kot kraljevni organi Suzorja posebne blagajne za zavarovanje privatnih nameštencev. Na konferenci v Beogradu, ki je trajala vse dopoldne, so bili navzoči predstavniki vseh treh društev in vseh treh blagajn. Sklenjeno je bilo, da se pod vodstvom predsednika Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani g. Petra Klirnarja in podpredsednika bolniške blagajne tega društva g. Jožka Zemljčiča, ki je obenem predsednik Zveze društev privatnih nameštencev v Ljubljani, poda deputacija k ministru za socialno politiko dr. Marušiču in mu predloži na konferenci sklenjeno resolucijo. Deputacija je bila še istega dne prijazno sprejeta od gospoda ministra, ki mu je bila izročena resolucija vseh treh društvenih blagajn v kateri se naproša minister, da sklep Suzorja od 29. decembra odkloni in da v teh vprašanih zaslisi mnenje predstavnikov prizadetih društev in blagajniških uprav. Gospod minister je takoj izjavil, da sklepa Suzorja ne bo podpiral, ker smatra, da se taka vprašanja morejo reševati le v sporazumu z nameštenci in njihovimi organizacijami, kakor tudi vseh socialno-zavarovalnih institucij. Na konferenci predstavnikov društvenih blagajn je bilo Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani pooblašeno, da izdela osnutek za ureditev bolniškega zavarovanja privatnih nameštencev.

Anketa gospodarskih zbornic o davkih

Kakor je »Jutro« že poročalo, so pretekli teden posetili finančnega ministra dr. Milana Stojadinovića predstavniki beogradskega gospodarskega zbornice in mu ob tej priložili izročili dve spomenici, od katerih se ena nanaša na odmero pridobine po znanem § 7. davčne novele od 18. februarja 1934, druga pa se nanaša na taksa vprašanja, zlasti na tarife številke 83. 94 in 101 takse tarife (taksa na priznanice, na račune in vozniška taksa). Predstavniki zbornice so podrobno razložili finančnemu ministru vse davčne in takse težkoče in se zlasti opozorili, da izvirajo te težkoče iz raznih razpisov glede tolmačenja posameznih zakonskih odredb in pravilnikov. Finančni minister dr. Stojadinovič je med drugim izjavil, da sam želi potrebo gotovih sprememb in je osvojil ponudbo za praktično sodelovanje zbornic pri reševanju teh vprašanj. Na podlagi teh razgovorov so gospodarske zbornice v Jugoslaviji prišle zbirati gradivo, ki se tiče neposrednih davkov, poslovnega davka, samoupravnih doklad, take in trošarine ter gradivo o davčni praksi in o delovanju davčnih in reklamacijskih odborov. Svoje predloge bodo zbornice dostavile ministru sredi januarja.

Kupujte domače blago!

goletni urodnik Fr. Zelenik, tako da ustreza potrebam in željam interesentov. Pestra vsebina nudi mnogo zanimivega. Danes živimo v časih, ko je treba temeljito poznati razne zakone in urede, da se človek obvaruje škode. Zato bodo vsakega trgovca in sodravnika zanimale razprave o neposrednih davkih, o taksah, o vpogledu v poslovne knjige, o najemniški osmvi, o pokojninskem zavarovanju, nameščencev, razne tarife in tabele in ostali koristni nasveti in pojamilja, ki jih je obilo v koledarju. Koledar vsem toplo priporočamo.

Udeleženski davek za lišne služintad. Davčna uprava razglasa: Po noveliranem členu 95. zakona o neposrednih davkih se plačuje za lišno služintadstvo na leto po 30 Din uslužbenega davka za vsakega posla. Dokaz o plačnem davku je davčna karta, na kateri po morata biti napisana s črnilom ime in priimek službovalca. Davčna karta se mora nabaviti najpozneje do konca januarja vsakega leta, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo. Davčne karte se dobijo v truhlikah, ki prodajajo davčne znamke. Poslodavec, ki davčne karte ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača za kazen petkratno vrednost davčne karte. Vsi maloprodajalci davčnih kart za lišno služintadstvo se v smislu razpisa ministrstva financ št. 1.6.978/III. od 31. decembra 1934 opozarjajo, da vrnejo vse neprodane in neposkodbane davčne karte za leto 1934. najpozneje do 10. januarja 1935 davčni upravi, ki jih bo zamenjala za nove, veljavne za leto 1935.

Tečaj srbskih predvojnih posojil v Parizu. Na pariški borzi se je 4 odst. posojilo iz leta 1895 ponovno dvignilo, in sicer od 139 na 142, tako da je sedaj ta papir dosegel tisto višino, ki jo je imel pred marejskim zločinom.

Dobave. Dne 23. t. m. se bo vršila pri direktiji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu oletna licitacija glede dobave pogonskih motorjev, 26. t. m. pa glede dobave naprave proti plinom. Dne 24. t. m. se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu oletna licitacija glede dobave 34.200 kg kromovega kartona za izdelovanje škatal za cigarete. Dne 22. t. m. se bo vršila pri vojnolehničnem oddelku v Sarajevu oletna licitacija glede dobave 31.000 metrov konopnene gurte. Dne 26. t. m. se bo vršila pri komandi pomorskega zrakovodstva v Divuljah pismena licitacija glede dobave naprave za vlačenje hidroplana. Komanda podmorniške flotile Tivat sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 500 m kabela za telefonsko napravo, 20 areometrov, 12 kom. topolomero, 12 kom. žarnic in raznega drugega električnega materiala ter glede dobave lanene jadrenine Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave raznega orodja, do 24. t. m. glede dobave skripcev in orodja, do 25. t. m. glede dobave 1750 kg klorokalcija, 30 kg kalijevega lužila, 30 kg čebelnega voska, 400 kg oglja, 810 m lanene jadrenine, do 27. t. m. glede dobave 85 kg usnja, 2836 m² lesa in 470 m nekantiranega motvoza, do 28. t. m. pa glede dobave raznega orodja in gumastega materiala. — Pri vojnolehničnem zavodu v Kragujevcu se bodo vršile naslednje oletne licitacije: 16. t. m. glede dobave kakovol, 21. t. m. glede dobave 400 m² klobčevine, ca 4000 kom. žarnic, 22. t. m. pa glede dobave 2100 kg svinčenih trakov.

Borze

Devizne. Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.36875, London 15.1850, Newyork 307.375, Bruselj 72.15, Milan 26.41, Madrid 42.1750, Amsterdam 208.6750, Berlin 123.90, Dunaj 57.45, Stockholm 77.90, Oslo 75.90, Kobenhavn 67.45, Praga 12.88, Varšava 58.25, Atene 22.42, Bukarešta 3.05. Dunaj (tečaj v priv. kliringu). Beograd 12.29, London 26.45, Milan 43, Newyork 533.59, Pariz 35.53, Praga 21.83, Curih 174.31, 100 S v zlatu 128 S pap. Elek. Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.95, Državne železnice 19.05, Trbovljska 12.50, Alpi-Montan 10.40.

Blagovna tržišča

ZITO. Novosadska blagovna borza (5. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška okolica Novi Sad, Sombor, srednjebaška, gornjebaška, sremska in gornjebanatska 107 - 108; baška ladja Tisa 116 - 118; ladja Bežubog 115 - 117; slavonka 112 - 114; južnobašanska 106 do 107. — Oves: baški in sremski 76 - 78; slavonki 81 - 83; baški ladja 84 - 86. — Rž: baška 105 - 107. — Jčemen: baški, sremski, 65/66 kg 105 - 107.50; jari, 67/68 kg 125 - 127.50. — Koruza: baška in sremska 58 - 59; sušena 63-64; banat, 55-56; suš. 60-62. Moka: baška in banat (v oklepajih srem., slavon.) 90-92; oves 170 - 190 (167.50 - 177.50). 24 150 - 170 (147.50 - 157.50); 24 130-150 (127.50 - 137.50). 26. 112.50 - 122.50 (110 - 120). 27. 100 - 105 (100 - 105); 28. 90 - 95 (90 - 95). — Otrabi: baški, sremski 68 - 70; banatski 67 - 69; baški, ladja 78 - 80. — Fižol: baški, sremski, beli 127.50 - 130.

ZIVINA

+ Zivinski sejum v Ptujju v dne 2. in 3. t. m. je bil zelo dobro obiskan, le kupčije so bile kljub nizkim cenam zelo slabe. Prignanih je bilo 224 krav, 78 telic, 100 volov, 17 bikov in 108 konj ter 68 prašev in 141 svinj. Vsega je bilo prodanih 525 glav in 209 rilleev Cene za kg žive teže so bile naslednje: krave 2.50 - 3.50 Din, telice 2.75 do 3.75, bikli 2.50 do 3.50 in voli po 2.50 do 3.50 Din za kg žive teže. Konji so se prodajali po 700 do 3200 Din za komad, prašci pa po 70 do 150 Din za komad, pršutarji po 4.50 do 5.50 Din, polmaste svinje pa po 5.50 do 6.25 Din za kg žive teže. Plemenске svinje so se prodajale po 175 do 450 Din za komad vsega je bilo prodanih 172 glav in 34 rilleev.

PROMETNA PISARNA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 30

Oskrbuje: Inkaso trgovskih terjatev (tudi dubioznih) potom lastnih inkasantov in dobavlja zanesljive trgovske informacije. Posreduje: Nakup in prodajo ter zakup ali najem realitet, gostin. kavarn. hotelov ter posestev vseh vrst. Preskrbi: Družabnike, financirje in zastopnike za vse panoge obrti, trgovine in industrije. Izvršuje: Revizijo tovrstnih listov in carinskih priznanic potom listev izveštanih strokovnjakov. 1003 Poljsnila brezplačna proti znakmi za odgovor.

Delavstvo je oproščeno enoodstotnega izrednega prispevka

Znano sodbo upravnega sodišča v Celju je potrdil tudi državni svet

Sredi novembra pre. leta je upravno sodišče v Celju na konkretno tožbo zaradi povračila enoodstotnega izrednega prispevka za nekoga delavca, ki je napravil odvetnik dr. Celestin Jelenc, izdalo sodbo, ki je ugodila tožbi in razveljavila odločbo finančne direktije v Ljubljani, ki ni hotela delavcu vrniti vplačanega zneska, češ da velja oprostitev le za nekvalficirane delavce - dinarjev, najete na hitro roko za poseb od izrednih in nujnih javnih potrebah. Upravno sodišče je nezakonitost pobiranja tega izrednega prispevka od delavcev ulemnilo z istimi argumenti, s katerimi je bila že v »Jutrovem« članku 15. junija pre. leta utemeljena neskladnost tolmačenja finančne uprave z zakonskimi določbami.

Finančna direktija v Ljubljani pa se je proti tej sodbi upravnega sodišča pritožila na državni svet. Ta je sedaj z odlokom od 17. decembra 1934 pod št. 33.143-34 v celoti potrdil sodbo upravnega sodišča v Celju, tako da je sedaj vprašanje enoodstotnega izrednega prispevka glede delavcev definitivno razjasnjeno. Razlogi, ki jih navaja sodba upravnega sodišča v Celju in jih sedaj potrjuje tudi državni svet, so naslednji:

Po točki 4. § 16. finančnega zakona za leto 1934/35. plačujejo 1% izredni prispevek vsi zavezanci uslužbenega davka od prejemkov, ki so temu davku zavezani. Po členu 90. točka 5. zakona o neposrednih davkih pa niso zavezani uslužbenemu davku dohodki nekvalficiranih delavcev in dinarjev, na hitro najeti za poseb od izrednih in nujnih javnih potrebah. Ze po načelu, izraženem v prvem stavku § 16. točka 4. finančnega zakona torej niso zavezani izrednemu prispevku nekvalficirani delavci - dinarji, najeti na hitro roko, ker sploh niso zavezani uslužbenega davka. Določilo drugega stavka § 16. točka 4. finančnega zakona, da izrednega prispevka se plačujejo delavci in dinarji, zato ni mogoče razumeti v tem smislu, da so tega prispevka oproščeni samo oni delavci in dinarji, ki so nekvalficirani in na hitro roko najeti za poseb od izrednih in nujnih javnih potrebah (kakor to tolmači razpis finančnega ministrstva), kajti ob taki interpretaciji bi bilo določilo, da so izrednega prispevka oproščeni delavci in dinarji, dočela odveč. Zato se mora po delavci in dinarji interpretirati s splošnega narodno - gospodarskega stališča.

Za delavca v tem smislu se smatra vsako brez razlike spola, ki daje svojo telesno delovno moč stalno ali začasno v službo tretjim osebam, bodisi za nagrado, bodisi zaradi lastnega izučenja. Delavec v tem smislu je lahko kvalficiran (kvalficiran obrtnik, ki se je po redni poti izučil obrti po predpisih svoje stroke in dovršen učene obrtnih del, odnosno pomočnik), polkvalficiran (delavec, ki opravlja obrtne posle, ki pa se obrti ni po redni poti izučil) in navaden fizični delavec (oseba, ki opravlja navadna fizična dela). Nameščencev ne izgovarja značaja delavca, če sam opravlja fizična dela in le postransko nadzoruje druge, enakovrstna zaposlene delavce (pred-delavce) ali če samo šteje in beleži ponavljajoča se enakovrstna delovna opravila drugih, ne da bi mogel z delovno močjo teh

Gojitev pomaranč in limon v Dalmaciji

V zadnjem času se opaža v Dalmaciji rastoče zanimanje za gojitev pomaranč in limon. Znano je, da se že davno gojijo pomaranče in limone v južnih delih Dalmacije, zlasti v Dubrovniku. Kotoru in na Pelješcu. Pozneje so pričeli to kulturo gojiti tudi na južnih otokih (Lopud, Korčula, Hvar, Vis in Brač), in sicer v primernih proti vetru zavarovanih legah. Pridelok pomaranč in limon pa je pri nas še neznan, zlasti v primeri z uvozom, ki znaša na leto preko 10.000 metrskih stotov. Za uvožene pomaranče in limone smo plačali inozemstvu pred leti preko 30 milijonov Din, pa

So-li pljučne bolezni ozdravljive?

Jo nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki bolehalo na astmi, katarju pljučnih vnetij, zastarjen kašlju, astmičnosti, dolgotrajni hripavosti in hripi, a dandaj še niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobijo pri nas:

POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI

izpod peresa gosp. dr. med. Gutmanna, bivšega šefa zdravnika, v savodu na finskem-kuro, o temi: »Ali se dajo pljučne bolezni ozdraviti? Da damo vsakemu bolniku priložnost, da si razjasni svojo bolezen, smo se odločili, da pošljemo to knjigo vsakomur brezplačno in franco zaradi splošnega blaga. ... Treba pisati samo dopisnico frankirano s Din 1.75 s točnim naslovom na naslov: P. UHLMANN & Co. Berlin 614 Müggelstrasse Nr. 25-25 a

Odobreno od min. soc. pol. sanitetni oddelek št. br. 2416 od 12. XII. 1932

Maistrovo — novo postajališče na progi med Ponikvo in Poljčanami

Gradbena dela za postavitve vmesne železniške postaje na progi med Ponikvo in Poljčanami se bližajo zaključku. Ako ne nastopijo še kakšne nepredvidene težave in izpolnijo pravočasno prizadete občine: Loče, Ponikva in Šmarje-okolica svoje uzakojene obveznosti, se javna prometna naprava izogne za uvedbo letošnjega poletnega voznege reda svojem namenu.

Po desetletja trajajočih prizadevanjih bo slednja izvojevana pomembna pridobitev, ki bo prinesla vsem ob tej 16 km dolgi progi ležecim, razmeroma gosti naseljenim krajem velike ugodnosti ter bo poživila gospodarski stik z ostalim svetom. Ker je postajališče krajevne važnosti in koristi, ga ni utegnili državna železniška uprava samo dograditi.

Lipoglavka soteska tvori razvodno črto, njeno ozemlje je plazovito in tako bi bila javna naprava stalno izpostavljena nevarnosti, o čemer nas je prepričal penoski članec, ki ga je elementarna sila 1926. leta preko noči prevrnila proti železnici. Po izjavi organov strojnega oddelka bi nastala večkrat tehnično prometne ovire; zaradi vzpona proge pred predorom bi lokomotivne težko spravile stoječi vlak v tek. Zelo verjetno je tudi za bližnjo bodočnost, da se razširi postajališče v postajo za tovorni promet. Kakor hitro bo dograjena železnica, razmeroma zvezna banovinska cesta Lipoglav—Lemburg, ki bo odprla po največji poti vinorodnim in sadonosnim krajem, gozdnim poizvodom itd. dosedaj za-

prta tržišča, bo sam razvoj gospodarstva zahteval ureditev tega vprašanja.

Pred leti osnovana zadruga je stala pred težavno nalogo, da znova pozivi upadajoče upe in združi širšo javnost in krajevne korporacije s ciljem, prilagoditi in urediti javno napravo, ki bo odgovarjala ljudskim potrebam in gospodarskim interesom, predpostavljačoj minimalne stroške. Prebroditi je morala razne zapreke. Po vztrajnih naporih ji je slednjič uspelo odstraniti nesoglasja in pridobiti sredstva v lastnem delokrogu, s podporo kr. banske uprave, sreskega načelstva, sreskega cestnega odbora in direktije državnih železnic v Ljubljani. Ob koncu lanskega poletja je bila dograjena 900 m dolga dovorna cesta iz bednostnega in državnega sklada javnih del, zemeljska dela v spodnjem ustroju so v glavnem dovršena, nasipni material za napravo 180 m dolgega potniškega perona je večji del na licu mesta in v pozni jeseni je zrasla iz tal postajališka stavba. Ostala zidarska, mizarska in kleparska dela, naprava stranišča in ograje, prestavitve žicovodov, signalov in odstranitve vlakojavnice, vse to je odloženo na ugodnejše pomladno vreme. Prvotno nameravano imenovanje postaje »Lipoglav« se je opustilo in se bo nazivalo »Maistrovo«. Pravilno je, da središče časa in dogodkom iz naše narodne zgodovine in vklesemo ime branitelju naše severne meje na javni zgradbi, ki bo trajne koristi. Maistrovo bo viden spomenik, ki bo dostojno predstavljal spomin na moža, kateremu je bila ljubezen do domovine nad vse!

Obdarovanje mladine pod Kumom

V nedeljo pred božičem je podmladek Radečega križa v Svibnem pod Kumom, priredil za vse šolske otroke in starše božičnico. Otroci so igrali igrice »Pavelčeva piščalka«. Nato je bila živa slika »Ja-

po drugih krajih je navada, da hodijo z nabiralnimi polami naokrog učenci sami, kar zaradi krajevnih razmer pri nas ni mogoče. Učenci pa so pokazali voljo do dela za skupnost in plemenito srce s tem, da so doma izposlili in prinesli v šolo

»mice« in slednjič obdaritev. Zadnjih par let se je vršila pri nas redno božičnica, kar je glavna zasluga g. šolskega upravitelja. Priprave za letošnjo božičnico so bile velike in težavne. P. R. K. je dvakrat uprizaril igrice »Pri Hrastovih«. Cisti donek je bil zelo boren. Pozna se kriza, saj je zadela naš kraj tako kakor malokateri. Da pa bi tudi v teh časih ne odpadla obdaritev najubožnejših vsaj z najpotrebnejšim perilom, je učiteljsko sklenilo samo iti na Jagnjenico, v Radeče in St. Jurij prosit daril v blagu in denarju. Mnogo potov je bilo brez uspeha. Najlepša darila so poklonili trgovcu g. Ban Dominik z Jagnjenice in trgovca gg. Nachbar in Černe Franjo iz Radeč.

po možnosti, eno ali dve jajci, orehe ali maslo. Iz nabranih jajc, orehov in masla ter iz 40 kg moke, ki jo je darovala g. upravitelj, so spekle Kmetičeva Režika, Martinškova Gizela in Zupanova Ivanka po navodilih g. upraviteljeve pecivo in štruklje. Z blagom in hlčkami, ki jih je šivala Bajda Angela, pa tudi z nogavicami je bilo obdarovanih 41 najrevnejših učenk in nekaj učencev. Videti je na slikah tudi 5 jerbosov in 4 koše peciva in štrukljev. S pecivom in štruklji je bilo obdarovanih okrog 170 učencev. Jabolka so dobili pa učenci, ki so igrali. Vsem, ki so darovali in pomagali, da je božičnica v teh hudih časih tako lepo uspela, izreka PRK v Svibnem najlepšo zahvalo.

Kam odhaja, od kod se vrača naša kri

Zapiski izseljenskega nadzornika pripovedujejo o tem

Ljubljana, 5. januarja

Med bilancami, ki jih razne javne ustanove sklepajo o svojem delu ob začetku novega leta, kaže najbrž najbolj zgornjo sliko o valovanju gospodarske in socialne krize letno poročilo, ki ga je izdelal vodja izseljenskega komisariata v Ljubljani, ravnatelj Fink. Gibanje našega izseljenstva je vsa leta krize v nekakšni pasivni defenzivi. Brezposelnost v naši državi navaja marsikatero delavca na misel, da bi si poiskal dela v tujini, toda meje so zaprte na vse strani. Formalno sicer nobena država ni prepovedala priseljevanja, dejansko pa po vseh državah velja tako strogi predpisi, da mimo njih nihče ne more za krumom. Tako velja tudi za USA še zmerom kvota 845 oseb, ki smejo na leto iz Jugoslavije v Združene države. Toda vsakdo, ki bi rad uporabil to pravico, se mora izkazati z zapriseženo izjavo kakšnega ameriškega državljanja, ki premore najmanj 20.000 dolarjev premoženja, da je poskrbljeno zanj in da v Ameriki ne bo iskal dela. Izven kvote lahko potujejo v Ameriko samo otroci in žene ameriških državljanov, ki so ostali v stari domovini, a njihovi možje oziroma očete morajo ameriškim oblastem prav tako dokazati, da jih bodo lahko preživljali.

Prihizno nazorno sliko o gibanju našega izseljenstva nam kažejo zlasti tudi podatki o naših sezonskih delavcih ki hodijo vsako leto v Francijo in Nemčijo za kmetijskim delom in k se rekrutirajo iz prekmurjskih težakov. Medtem ko je a. pr. v Francijo hodilo prejšnja leta vsako pomlad okrog 4000 naših kmetijskih delavcev, jih je lani našlo zaposlitve samo okrog 2000 v Nemčiji pa prav tako približno 2000. Prekmurci ostajajo na francoskih in nemških posestvih od aprila do novembra, tako da izorjejo, posejejo, požanjejo in pospravijo za svoje gospodarje, na zi-

Do 2000 srnjadi uničene v enem letu

Tako neugodne jeseni in zime za živano in cvetno, kakor sta bili jesen 1933 in zima 1934, še ne pomnimo. Zakaj? 1933 se je temperatura močno znižala že sredi jeseni in je zapadel prvi sneg o sv. Martinu, ko ni bila priroda še prav nič pripravljena za zimsko življenje. V »Jutru« je bilo več člankov, ki so opisovali katastrofo v prirodi. Med vsem živalstvom je bila najbolj prizadeta srnjad. Povsod med lovci si slišal obupne pogovore, češ: »Vse je uničeno, kdaj neki si le bo srnjad spet opomogla? Neobhodno potrebno je, da jo zaščiti SLD vsaj za eno leto, če ne že za delj časa!« In to bi bilo res tudi primerno!

V presekih gozdovih so našli kar blizu skupaj mrtvih nad 30 srn. Veliko srn je poginilo po kočevskih gozdovih, največ pa je trpel Bohinj. Od tam so prihajale vesti, da je mnogo srn poginilo, še več pa da so jih polovili ljudje ki so se približali v sneg se udarjajoči srn na smučeh. Ba je sta jih uničila zima in človek nad 600.

Lovci so zaman čakali na prepoved streljanja srn. Mnogi so trdili, in to ne popolnoma neupravičeno, da je priroda očistila srnjad slabih, za razplojevanje neprimer-

domači vasi posestvo. Lani se je vrnil en takšen Kanadec, ki je kupil kar dve posesti nekje na Dolenjskem, en Amerikane pa je naložil 6000 dolarjev v Mestni hranilnici ljubljanski. Ta dva povratnika sta pač samo dva srečna Kreza med stotinami drugih, ki se vračajo brez vsega li pa komaj s kakšno skromno napitnico v žepu. Povratniki iz Francije in Holandije sicer prinašajo po navadi s seboj po nekaj tisočakov, a ker nikjer ne dobe dela in zaslužka, jim skromni prihranek hitro skopni. Mnogi repatriiranci zato padajo na breme naše javne socialne oskrbe. Tu di iz Sklada za podpiranje izseljencev, katerega upravi predseduje senator dr. Ravnihar in katerega sredstva se zbirajo iz subvencij banske uprave in izseljenskega fonda pri ministrstvu za socialno politiko, je lani izseljenski nadzornik nakazal 318 prosilcem za 52.688 Din podpor. Romantična zgodba o stricu iz Amerike, ki je tako dolgo živel med našim ljudstvom kakor čaroben sen, se je tako izmalčila v žalostno zgodbo o povratku Simna Sirotnika.

Z Nizozemskega se je lani 20 naših brezposelnikov preselilo v Perzijo, kjer so dobili zaposlitve pri gradnji železnice. Na pobudo ministra za socialno politiko je naša vlada ustanovila v Teheranu jugoslovenski konzulat, ki pa še ni pričel poslovati, tako da naša izseljenska oblastva še nič ne vedo o tem, kako se jim tam doli godi. Ljubljanski zastopniki parobrodniških družb so lani odpravili preko Oceaana vsa skupaj 307 oseb (v Ameriko 28, v Kanado 94, v Argentino 3, v Avstralijo 2), toda večina teh potnikov so bili samo naši stari izseljenci, ki so bili na krajšem obisku v domovini. Sicer pa se po malem nadaljuje vračanje izseljencev v domovino, kar samo večja vrste naših brezposelnih. Zlasti v velikem številu prihajajo delavci iz Holandije, Francije, Belgije in Nemčije. Trije veliki transporti so lani iz Holandije pripeljali 282 naših delavcev, njihovih žev in otrok, eden iz Francije pa 150 oseb. Vsega skupaj se je lani vrnilo v dravsko banovino 650 naših izseljencev.

Mnogi teh povratnikov bi želeli samo še, da bi jim naše železnice kako olajšale prevoz pohištva. Tuji delodajalci se že ob sklepanju delovne pogodbe zavežejo, da bodo ob eventualnem odpustu krili stroške za prevoz družin in njihovega pohištva do naše državne meje. Tako naši repatriiranci po navadi srečno dopotujejo do Jesenic, a če so brez sredstev, odtod ne morejo dalje. Izseljenski komisariat jim sicer po možnosti nakaže podporo za osebni prevoz, tolikšnih sredstev pa ne premore, da bi jim ob prihodu v domovino kril prav vse potrebe. Dasi tudi ob pričetku novega leta vsa znamenja kažejo, da se bo naša izseljenska bilanca lahko samo še poslabšala, vendar je nujno, da se vsaj vprašanje vrnitve same reši tako, da naši ljudje ne bodo več na pragu svoje domovine doživljali razočaranj in katastrof.

DARMOL
 Žohofada za odvajanje
 detuje blago in zanesljivo
 Ne škoduje!

Pomorsko-propagandni tečaj Jadranske straže

Ljubljana, 6. januarja

V prostorih Trgovske akademije je bil včeraj popoldne zaključen pomorsko-propagandni tečaj O. O. J. S. v Ljubljani, ki je trajal od srede dalje in bo gotovo rodil najlepše uspehe, saj smo doživeli v zadnjih letih pri nas le malo tečajev, ki bi bilo zanje tolikšno zanimanje, kakor za pravkar minuli tečaj JS. Nič manj ko 160 kurzistov je zvesto in z vso pozornostjo sledilo mojstrskim predavanjem pomorskih ideologov, ki so popeljali poslušalce — razen par profesorjev in srednješolcev zgolj učiteljsstvo iz vse dravske banovine — v lepote, čuda in skrivnosti, pa bogastva in kulturo našega Jadrana.

Ze otvoritev tečaja, sama po sebi, je bila nad vse učinkovit uvod v tečaj. V odsotnosti predsednika O. O. J. S. dr. Otmara Pirkmajerja je spregovoril prisotnim prosvetni šef in načelnik Podmladka JS prof. Josip Breznik, ki je naglašal mislio JS in pomen tečaja, ki ga JS prireja. Za njim je prinesel pozdrave delegat izvršnega odbora iz Splita prof. dr. Rubič, ki je tudi v tečaju predaval o ideologiji JS in o Jadrani in njegovi obali z geografskih vidikov. Nazadnje pa je podal več navodil tajnik sekcije g. Pirnat.

Predavanja so se vršila vsako dopoldne in popoldne in so vsebovala vse ono, kar mora vedeti dober jadranski propagator. Poleg dr. Rubiča, ki smo ga že omenili, so predavali tudi dr. Lavo Čermelj, prof. Rudolf, prof. Bunc, dr. Fran Stelc, dr. Petrič, kapetan Erni, g. Uršič. Pri razgovorih, ki so zavzeli skoraj vsi večerajšnji dan, na so intenzivno sodelovali dr. Rubič, dr. Je-

ŽENSKÉ!

Ko boste enkrat prale s Samorad-pralnim praškom, bo ta edina Vaša hvala. — Preizkusite ga čimprej! Zahtevajte ga povsod!

glič, dr. Umoko in učitelj Pirnat, ki so vsi tudi razpravljali o organizaciji JS.

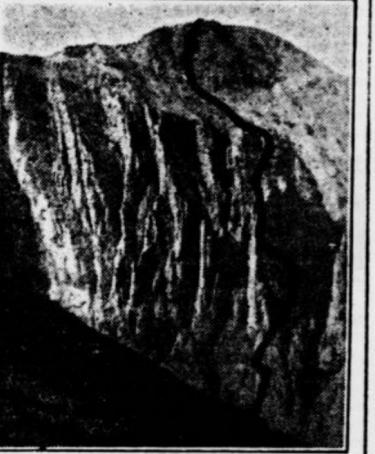
V razmeroma kratkem času štirih dni, so tečajniki izredno dosti pridobili, ker ni ostalo ničesar pozabljenega, kar more do- prnesti k nekakemu univerzalnemu poznavanju dobrin, ki jih prinaša morje sleherni državi. Naj omenimo nekatere razprave, ki bodo izvrstno služile tudi našim krajevnim odborom: Slovenska obala Jadrana, Morje v našem gospodarstvu, Zgodovina vzhodne obale Jadrana, Morje v slovenski literaturi, Morje in zdravje, Jadransko vprašanje in mednarodni politiki. Naša mornarica itd.

Udeležencem je poskrbela JS tudi druge zanimivosti. Obiskali so narodni muzej in narodno galerijo, opero, dramo in ljudsko vseučilišče S pridom, ki mu ne najdemo kmečulke primere, je bil izraben čas. Dal nam je novih, dobro pripravljenih apostolov za širjenje idej JS, za organizacijo, ki naj jo vzljubi vse naš narod po geslu: Cu- vajmo naše morje!

CIMEAN
 ZOBNO KREMO in USTNO VODO

Med bogovi na Olimpu

Olimp je sveta gora starih Grkov, je najvišje gorovje Grčije in tudi ena najvišjih gora Balkana. Njegovi vrhovi Mitika, Zeusov Tron in Skolion presegajo 2900 m. Bližnja morja in slava zgodovina delata to goro izredno privlačno. Zanimivo je, da sta prvi vzpon na najvišji vrh Olimpa izvršila dva Švicarja še le pred 20 leti, najvažnejše plezalne ture gorovja pa so izvedli še le v preteklem poletju. Osrednja skupina Olimpa ima težko dostopne vrhove in nekaj sten, ki predstavljajo tudi za dobre plezalce resne probleme. Zategadelj ni čuda, da se je v lan-

Olimp: vrh Skolio (2905 m), lani preplezan od slovenskih turistov, o čemer je »Jutro« poročalo. Črna črta kaže preplezano smer

skem poletju lotil Olimpa sloviti italijanski alpinist Comici, ki je gotovo danes eden najboljših plezalcev na svetu. Slovinci pa so si lani osvojili še neprepelano severno steno Skoliona ter se s tem uvrstili v alpinsko zgodovino te znamenite gore. O vsem tem in drugih zanimivostih Olimpa bo pripovedoval v torek 8. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice g. dr. A. Brilej, ki bo pokazal z Olimpa iz Grčije nad 60 skioptičnih slik, med njimi številne posnetke Olimpa in sosed-

njih gora ter prelepih bizantinskih, rimskih in starogrških spomenikov, ki krasijo najvažnejša mesta Grčije: Atene in Solun.

Skladatelj Viktor Parma v Novem mestu

Novo mesto, 5. januarja

Ob 10letnici smrti skladatelja Viktorja Parme je naše časopisje prineslo spomin-ske članke, ki so bili posvečeni našemu skladatelju. Prezrl je, da je skladatelj posejal novomeško gimnazijo in da je še v svojih gimnazijskih letih skomponiral razne skladbe, ki jih je občinstvo sprejelo z velikim navdušenjem.

Ko se je leta 1876. ustanovilo gasilno društvo v Novem mestu so takratni gasilski činitelji Guštin, Luzar, Jenič in Nifergal zaprosili sedmočlansko Parro, ki jim je bil že znan kot skladatelj, naj bi skomponiral za novo ustanovljeno društvo gasilsko koračnico. Tej prošnji se je mladi skladatelj odzval. Pri delu mu je pomagal tudi načelnik plezalcev g. Nifergal, ki mu je kot izvrsten trobentač predvajal vse signale, na podlagi katerih je skomponiral Parro še danes popularno koračnico.

Leta 1881. je proslavilo 10letnico gasilno društvo v Ljubljani. Te proslave se je udeležilo tudi novomeško gasilno društvo s svojo meščansko gardo in pri tem je godba izvajala Parmovo koračnico. Ljubljancem je tako ugajala ta skladba, da so jo morali nešteto krat ponoviti.

Lekarnar g. Bergman, ki se je iste čase mnogo udeleževal pri novomeškem gasilstvu, pripoveduje, da se je l. 1910. nekdo peljal iz Kamnika slučajno s Parro in ga ob tej priliki vprašal, ali se še spominja novomeške gasilske koračnice. Skladatelj mu je odgovoril, da se ne more spomniti vseh neumnosti, ki jih je skomponiral. Veterar naših gasilcev g. Viktor Nifergal, tedanji pomočnik Parme pri komponiranju gasilske koračnice, živi še danes v Ljubljani pri svojem zetu, ravnatelju mestnih nasadov g. Lapu. Starejši Novomeščani se gotovo še spominjajo gimnazijca Parme, ki je stanoval tedaj v Kandiji pri pokojnem trgovcu Francu Kastelcu v sedanjih hiši gospoda Knafliča.

Obup mladega zidarskega mojstra v Dravljah

Ljubljana, 5. januarja

Danes popoldne se je v svoji hiši v Dravljah obesil 31letni zidarski mojster Edvard Čermič. Policijska komisija, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Avramovič in dežurni uradnik Kete, sta ga našla visečega na električni žici, pritrjeni na vodovodno pipo v stanovanju. Komisija je v sporazumu z očetom samomorilca odredila, da ostane truplo doma in da ga pokopljejo na dravljanskem pokopališču.

Vzrok, da je šel mladi Čermič, ki je sin splošno znanega in spoštovanega stavbenega podjetnika, tako izmenada prsto-voljno v smrt, so bile njegove družinske razmere. Ze nekaj časa je Edvard Čermič živel ločeno od svoje žene, razen tega pa so ga trle težke gospodarske skrbi. Na svoji hiši je imel nekaj dolga, predvsem pri Mestni hranilnici ljubljanski, in pri-bodnje dni pride njegovo imetje na dražbo. Obupno spoznanje, da se ne bo mogel rešiti in da bo njegova hiša, kakor je dan-danes običajno, na dražbi prodana za žal-jivo majhen denar, tako da ne bodo po-tolženi niti njegovi upniki, niti ne bo rešen on sam, ga je zavedlo k poslednje-mu dejanju. Z rodbino pokojnika, ki uživa v vsej ljubljanski okolici vsesplošno spoštovanje, sožalujejo številni znanci in prijatelji.

Revija ŽIVLJENJE IN SVET

POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Din
 SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

je ginevala v strašnih mukah, s polomljenimi, odstreljenimi nogami in še zaradi drugih, slabo pomenjenih strelcov. Naj bi se le enkrat dogodilo, da bi divjad streljala na lovce, potem bi si streljači premislili take krvave igre! Dogodi se slab strel tudi s kroglo, toda to je sorazmerno s strelom z rznjem na srnjad le prav redek primer. Vprav zaradi tega je streljanje na srnjad s šibrami in državah, kjer je lovstvo na visoki stopnji, prepovedano. Pri nas pa marsikdaj po brakadi še slave tiste, ki so pobili največ srn, kot junaka, odnosno kra- lja lova in to kljub temu, da za tako streljanje ni potrebna prav nobena lovska spretnost. Veliko srnjadi, ki jo preganjajo visoki psi, po več ur, posebno če se sneg, se prehladi in v mnogih primerih pogine žalostne smrti.

Kako gine srnjad iz nekaterih naših lovišč, po zaslugi dobrih sosedov, o tem naj navedem ta-le primer: V dobro negova-nem planinskem lovišču, je bilo še pred nekaj leti polno srnjadi. V lanskim zgodnjim smi se je velik del omenjene divjadi po-maknil v dolnske ravnine. Seveda je to že poglajno do našim lovčem kri v žile. Namesto da bi srnjad tam gojili, so jo kljub temu, da srnjad tamkaj kaj dobro uspeva in imajo srnjaki naimočneje ro-govje, pričeli trediti že v zgodnji jeseni. Tisti, ki imajo na svojem ščitu zapisano

skrb za divjad, so lovili s psi braki kar po polju sleherni teden, dokler niso do-segli rekordnega števila: šestdeset srn in srnjakov.

Tako se godi tu in tam po loviščih se-daj, ko se povsodi govori o zaščiti divjadi, ko imamo društvo za zaščito prirode, lov-sko društvo in zakone tudi za tiste, ki trpinčijo živali.

Do zadnjih let je imela srnjad varna za-vetišča v kočevskih gozdovih. Odkar pa so razstili večja posestva, kar je bilo go-tovo popolnoma umestno za naše kmetij-stvo, je pa žal izgubila s to potrebno ure-dbo zadnje zavetje naša divjad. Namesto da bi srnjad čuvali, kakor je to zahteva-no za gozdove, so oddaljena lovišča vzeli v zakup meščani. V kolikor čuvaro nekate-ri, v toliko gledajo drugi, da pridejo na svoj račun. Kar ni pri njih, pade pri so-sedih! Tudi tam doli so bile dosežene re-kordne številke 70 komadov srnjadi. Če bo šlo tako dalje in bo izgubilo v enem letu od hude zime in po lovcih do 2000 srn in srnjakov med njimi tudi lepo število mladi-čev, bodo naša lovišča kmalu izpraznje-na. Z njimi pa bodo izpraznjene tudi ob-činske blaginje katerim v zadnjih letih vprav lovske zakupnine prinašajo lepe do-hodke. Slabo je uničila zima, velik del ostalega, dobrega pa streljači!

Din 45.-

plačate za robnike in montaže, ako ste kupili

SMUČI

pri nas. Zahtevajte cenik!

932

A. GOREC, d. z o. z., LJUBLJANA, (poleg nebotičnika)

Domače vesti

Bratom in sestram, ki so pravoslavne vere, želimo čestit Božič. Hristos se rodi!

JUTRO

pa je rodila malega črvička, krepko dete, ki je prišlo na vse pretege jokat.

Stenikli in nedrčki od I. Salaj, Aleksandrova 2-1, vzbujajo pozornost!

Izgubljeni biseri. Vreme je večerjav objavilo, izgubila se je biserna ogrlica, dolga 40 cm.

Tri leta je spal v selu Ratali v okolici Palanke je cela tri leta prespal petdesetletni seljak Velimir Jokić.

Najlepše zimске suknje J. MACEK, Aleksandrova cesta

Službeni list dravske banovine objavlja v drugi letošnji številki z dne 5. januarja: Odlično o potnih stroških članov upravnega odbora državne razredne loterije; odlično o strokovnem izpitu za pripravnike duhovnih zvanj, program za opravljanje strokovnega izpita uslužbenecv osrednjih duhovnih oblasti; program za opravljanje strokovnega izpita uslužbenecv osrednjih duhovnih oblasti; program za opravljanje strokovnega izpita uslužbenecv osrednjih duhovnih oblasti.

PRIDE PRIDE Enkrat v življenju

Ljubozniv zakonski parček. Pred kazenskim senatom v Somboru sta se našla zakonca Imre in Nani Sauerborn. Njuno podjetje je bilo zelo enostavno, vendar pa hudo progresivno.

Krvav obračun. Podhraški Drago in Cerovski Vinko in Poredja, občina Hum na Sotli, sta se dalje časa v velikem sovraštvu. Na štefanovo sta bila pri maši pri Sv. Petru na Sotli.

Zobni zdravnik DR. NIKO SEVER ordinira v Zagrebu Masarykova 13. 977

Radio Ljubljana, prvi slovenski tednik za radiofonijo, glasilo slovenskih poslušalcev VII letnik št. 1.

Četudi nisi plačal srečke, imaš ob zvežanju pravico do dobika. Tako je namreč pravkar odločilo beograjsko apelacijsko sodišče v naslednji zadevi: instalater Radu lović je kupil četrtino srečke pri raspevčevalcu Paviakoviću, vendar pa do dneva zvežanja ni plačal niti pare.

Storkija v gmajni. Zakoncometa Z. in Lorenje vas pri Retcah se je pripetila 2 t m kaj nepravilna nezdoda. Moš je bil namenjen s čeno na kolodvor, da jo pospremi v porodnišnico.

Jod proti sklerozni, brom in fosfati za živce, mangan za kri, magnezij za žolč in jetra, litij proti sečni kislini, težke kovine za protoplazmo in žleze, ogljikova kislina za srce in žile.

Radenska!

Zato je tako dobra, pitna in zdrava! zgodovini statistike, ljudskih števil in popisov prebivalstva, ravnatelj inž. Šonec pa o razvoju ljubljanskega mestnega vodovoda.

Velika inventurna prodaja!

Razne zavesе, stoli, gardine, prti, garniture, preproge, predposteljniki itd. — po izredno nizkih cenah.

A. & E. SKABERNE LJUBLJANA, Mestni trg

Najzanimivejši roman, ki je izzel pr nas v zadnjih letih, je Emala Zolaja »Gor ginal«.

Kaj se plete okrog Vatikana? Znameniti francoski pisatelj André Gide je spisal humoristično satirično knjigo »Vatikanske ječe«.

Obledelo obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Zobni zdravnik DR. NIKO SEVER ordinira v Zagrebu Masarykova 13. 977

Radio Ljubljana, prvi slovenski tednik za radiofonijo, glasilo slovenskih poslušalcev VII letnik št. 1.

Bojne žene dosežejo z uporabo naravnega »Frans Jozefove« granule neovirano lahko izstreljenke žvečesa, kar čisto učinkuje izredno dobrodelno na obolele organe.

STRUPI DROGERIJA I. KANC

za pokončavanje lisic po najnižjih cenah v LJUBLJANA, Nebotičnik 988

Četrta številka »Misi in dela«. Pravkar je izšla nova številka te kulturne in socialne revije.

Strahotni dvojni umor so pojasnili v slavinski vasi Mali Trešnjevki. Ruski begunec Ivan Bačkovilo, star 42 let, je v septembru ubil bogato vdovo Ivanko Jan kovičovo.

Kako vzgojite mlade postvri. Zaradi mile zime dozorevajo že sedaj ukre v banovinskem ribogojnem zavodu v Boh. Bistrici.

Obledelo obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Družje Podpornemu društvu »Mepih, Ljubljana, Pod Trancu 2-III.

Enkrat v življenju

Obledelo obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Enkrat v življenju

Obledelo obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. Pozimi, ko je hrana težka, pijte Radensko za čiščenje krvi.

Iz Ljubljane

300 Beograjčanov v Slovenijo. Z današnjim jutranjim vlakom ob 6.44 prispe v Ljubljano okrog 300 Beograjčanov, ki bodo preživeli pravoslavne božične praznike v Sloveniji.

Zagrebaški kvartet in evropskih glasbenih središčih znani Zagrebaški godalni kvartet bo koncertiral v Ljubljani jutri v dvorani kina Dvor.

Društvo stanovanjskih najemnikov objavlja: Gospodarske razmere so tako poslabšale, da ljudstvo nima denarja niti za plačilo Plaće in mezle.

Poslovne knjige, registratorje, vglavlne mape, prepisne knjige, kartoteke, vse pisarniške potrebščine — trakove za pisalni stroj, karbon papir, vse vrste tiskovin — za obnovitev knjigovodstva — po najnižji ceni tvrdka IV. BONAC.

nke, da naj uvažujejo težke prilike in da naj sami primerno znižajo najemnine. Poiz je ostal brez uspeha. Neznosne razmere so povzročile v veliki meri tudi previške najemnine.

SPECIJALNI BYKOVI

BROMOVO OLJE

Narodna odbrana Sv. Jakob-Trnovca. Barje poziva svoje članstvo naj se udeleži pogreba brata Jožeta Benkovića v čim večjem številu.

Z uri smeha podaljša življenje za 10 let. Radi tega si ogledjte danes film JUNAK - ŠLAPA

Pozor, trgovci! Moške klobuke dobite pri razprodaji Ranko, Stari trg, pod tovarniško ceno.

Dve Marički, pravilčno igro s pelem, godbo in plesi v 6 dejanjih, bo igralo Društvo »Labor« danes ob 10.30 dopoldne v dvorani Delavske zbornice.

ZDRAVNIK DR. KRISPER ANTON

Vodnat, Društvena ulica 20, ordinira od 10.-12. in 1.-3. popoldne. Višinsko sonce od 2. ure dalje 985

10% popust

Stane Derganc, druž. z o. z. Ljubljana, Gospodarska 2, Pred Skofjo 20, telefon 3134 in 2804. 987

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra 3. temperatura 4. relativno vlažnost v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 0-10 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin 9. Temperatura: prve številke pomenijo, najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

Kraljestvo mode

Gospa Moda govori »po rusko«...

Gospa Moda je mikavna dama, ki kakor vsaka muhasta ženska stajno izpreminja svoj izraz, svoje kostume in svoje miselnje. V preteklem letu smo jo obduvali v kitajski opremi: od kulijev je prevzela klobuke, od mandarinov plašče in široki spagordini rokavi so ji bili najbolj po všeči.

Letos pa se je gospa Moda prelevila v distokrvno Rusinjo, tako rekoč od glave do pete! Ugajajo ji črkeške čepice, okrogli kožuhovinski ovratniki, široki kmečki pasovi, vrvičaste prepone, kozaški plašči, tunike...

Zakaj je nastopil ta nenadni preokret? Tega ne ve nihče točno povedati. Morda zato, ker cenimo letos vitka ramena, spodaj obtežene rokave, stopnjčasto linijo, ki jo ustvarja paletot, tesno se prilagajajoč krog in ker najdemo vse te motive ravno v ruskih nosah.

Seveda bi bilo zgrešeno, če bi preveč in »krčevito« hoteli podčrtati ta slog, kajti moda stremi le za tem, da bi uporabila samo nekatere, najbolj značilne motive ruskih noš. Veščiki inozemski modni saloni pa so izredno okusno izvedli predelavo ruskega sloga, ki se je vsled tega uveljavil ne samo v dnevnih, temveč tudi v večernih modih.

Včasih je poenemanje ruskih vzorcev tako očitno, da v hipu razumemo zvezo med starim in novim načinom. Kot primer si

ogledimo črkeški plašč na naši prvi skici, ki je povsem ravno ukrojen in ga zapenjamo z vrvičastimi preponami. Temu slogu odgovarjajo štirikotni krzneni žepi, okrogel ovratnik in dolge, kelihaste manšete iz iste krzna (l. skica).

Podoben krog kaže kostum z dolgo jopico v obliki paletoja. Krzneni ovratnik ima obliko pokončne, široke proge, spodnja polovica rokavov je iz enakega krzna. Štirikotni krzneni gumbi in krzneni pas zaslužijo posebno pozornost. Ozko krilo, ki ga nosimo pod takim »kozaškim« paletojem, zahteva dva stranska prereza, ker bi nas sicer ovrloval pri hoji (2. skica).

Dasi je pri družabnih oblekah mnogo težje poudariti ruski slog, kakor pri promenačnih oblačilih, se je vendar novi modi posrečilo ustvariti nekaj prav lepih modelov te vrste. Izredno elegantna je popoldanska obleka z rusko tuniko, ki je podložena z druzobarvno svilo. Život je počez nabran, nabrani so tudi široki, balonasti rokavi (3. skica).

In celo pri večernih obleki je moda ostala zvesta ruskemu slogu. Tako večerna obleka ima široko nabrane rokave in ob vratu tesno zapet izrez s preprostim prezrom, ki je posnet po primitivnih ruskih srajcah. Edino okrasje tvorijo vezeni motivi iz biserja ali štrasa. Posevno ukrojeno krilo daje postavi vitko linijo (zadnja skica).

Večerna moda

prinaša razne maienkosti, ki dajejo svoj nosilecju videz kultivirane elegancije. Kakor v davni minulih časih bodo tudi le-

tus dame nosile lepe pahljače iz peres ali iz špikastega tvoriva, ki jih obtežuje svilena čopka. Večerne torbice in večerne rokavice pa bodo letos izvezeno s svilo in kovinasto nitjo v lepih orientalskih motivih.

Okrasje iz bleščice

Dolgo časa so elegantno obložene ženske zamatavale bleščico, češ, da je »teatersko« okrasje, ki ne spada na obleko boljše gospe. Odkar pa je moda jela ceniti bogatejša okrasja, se je tudi vsem elegantnim gospe pridružila bleščica, ki da-

je vsaki, še tako preprosti temni obleki nekaj izredno apartnega. Na naši skici viliti temne obleke, ki je po svoji preprostosti primerna za popoldanske priliko, ne moremo pa jo uporabiti kot ve-

Ogijene krtičice obnavlja najhitreje za vse vrste električnih strojev in aparatov domača tvrdica Ivan Paapa i sinovi Zagreb I. poštni predaj št. 60

ne z lahkim kašljem, posebno ponoči. Pozneje nastopijo močnejši napadi, pogosto združeni z bijuvanjem. Pred napadom postane otrok nemiren, nato začne kašljati, pri čemur se davi, tako da mu lice pomodri. V lahkih slučajih se ti napadi ponavljajo 10-20 krat na dan, a v težkih tudi čez 100 krat. Ponoči so napadi močnejši. Po napadu izkašlja otrok sluznato maso ali pa bijuje silno, včasih pomešano s hrano. Ojašanje nastopi večinoma po petih tednih in tudi število napadov pada, včasih izkasjava, temperatura postane zopet normalna. Pri normalnem poteku ozdravi bolnik po šestih tednih brez komplikacij. Čim mlajše in slabše je dete, tem opasnejši je dušilni kašelj. Kot komplikacija nastopijo lahko razpeline na sluznici jezika, kar otroka pri jedi ovira. Pri naporu popokajo lahko male žilice. Nadaljnje komplikacije so: bronhitis, vnetje prsne porebernice in pljučno vnetje. Da bi se otrok pri kašlju zadušil, da nastopi ohromelost posameznih udov, so tako redki pojavi, da praktično ne pridejo v poštev.

Bolnik se mora od zdravih otrok ločiti. Če ima povišano temperaturo, spada v posteljo. V vsakem primeru pa mora ne glede na vreme spat pri odprtem oknu, in se tudi sicer kolikor mogoče gibati na svežem zraku. Sprememba zraka ublaži potek bolezni. Ker otrok od bijuvanja oslabi, ga je treba dobro in pogosto hraniti. Prav dobro so se obnesle večkrat na dan tople kopeli z mizlimi prhami in ovitki. Obstojalo tudi ojaševalna »pravila«: cepilente ima pomen samo za zaščito ali pa takoj v začetku bolezni.

ŠAH

O božiču je umrl v Königsbergu znani nemški mojster Leonhardt, star 57 let. Pred svetovno vojno je dosegel nekaj velikih uspehov na mednarodnih turnirjih, posejeje se je skoro popolnoma umaknil iz šahovskega življenja.

Prvenstvo Varšave je osvojil na baš kar končanem turnirju mladi Najdorf, ki je dosegel 10 in pol točke iz 13 možnih. Poljaki upajo, da so z Najdorffom dobili novega velikega mojstra. Naslednja mesta so zasedli Mlyneck 9 in pol, Makarczyk, Klepfas in Sternfeld 8 in pol. Za določitev poljske reprezentance na olimpijadi v Varšavi se bo vršilo še več turnirjev, prvi v kratkem v Lodzu.

Na turnirju za prvenstvo sovjetske Rusije je stanje po 15. kolu, torej 4 kola pred koncem, naslednje: Bogatirčuk 10, Čehover 9 in pol, Rjumin 8 in pol (1), Bjelavjencev 8 in pol, Alatorcev 8 (2) itd.

Na Trebitschem turnirju na Dunaju je stanje vodečih po 14. (predzadnjem) kolu: Becker 10 in pol, Grünfeld 8 in pol (2), Müller 8 (2), Gerschenkron 8 (1), Hönlinger 7 in pol (2), Glass 7 (2). V zadnjih kolin je Becker izgubil proti Grünfeldu, dobil pa proti Hönlingerju.

Iz Hastingsa so znani v trenutku, ko to pišemo, rezultati 7 kol. Se vedno vodi s 5 in pol točke Thomas, ki mu je ena izmed nagrad s tem že zasigurana. Dobra igra Thomasova je vsekakor največje presenečenje turnirja v Hastingsu. Euwe in Flohr imata po 7. kolu po 5 točk, Capablanca in Lilienthal po 4 in pol, Botvinnik 4, Michell 2 in pol, Milner-Barry in gđc. Menšikova po 1 in pol, Norman pol. Rezultate prvih treh kol je »Jutro« je javilo v četrtem kolu je trpel Thomas svoj prvi poraz v turnirju, proti Euweju. Peto kolo je prineslo senzacionalno zmago Lilienthala nad Capablancu, ki je po slabu igri v indijski otvoritvi podlegel napadu. Presenetljiva sta bila tudi remija Flohr: Thomas in Euwe: Menšikova. Važna partija Lilienthal: Botvinnik iz 6. kola je končala remis, istotako v 7. kolu partija Euwe: Lilienthal.

Največja senzacija na turnirju v Hastingsu je bila zmaga angleškega prvaka Thomasa nad Capablancu. Sicer pa ta partija jasno kaže, da Capablancu ne igra v Hastingsu s svojo nekdanjo močjo.

Damski gambit. Beli: Capablanc Crni: Thomas (igrano v 2. kolu, dne 28. decembra 1934).

1. d2-d4 Sg8-f6
2. c2-c4 g7-e6
3. Sb1-c3 d7-d5
4. Lc1-g5 Sg8-d7
5. e2-e3 c7-c6
Crni bi torej sedaj naenkrat rad prešel v Cambridge-Springs varianta (Dd8-a5), ki pa bi jo bilo mogoče izsiliti samo, če bi bil beli mesto e3 igral Sf3.
6. a2-a3
S tem je omenjena varianta preprečena. Lf8-e7
7. Dd1-e2
Beli se niti v 7. Sf3, Se4, 8. Le7: De7: 9. Se4: de4: 10. Sd2 noče več spuščati. Teorija namreč o vrednosti tega nadaljevanja še ni izrekla končne sodbe. Seveda je beli v prijetnem položaju, da igra lahko takoj Dc2. Proti tej potezi je namreč močno orožje c7-c5, kar pa bi sedaj, ko je črni že igral c6, pomenilo izubo tempa.

8. ... 0-0
9. Sg1-f3 Tf8-e8
10. Tal-d1
Tudi Ld3 bi bilo dobro, da bi trdnjava pozneje šla eventualno na c1, Sd7-f8
Normalno nadaljevanje ortodoksnega damskega gambita, namreč a6 10 Ld3, de4: 11. Le4: b5, 12. La2, c5, tu za črnega ni več mogoče zaradi trdnjave na d1, ki omogoča belemu 13. de5: Le5: 14. Lb1: g6, 15. Lf6: Df6: 16. Td7: Ld7: Se4 itd.
10. Lf1-d3 d5: e4
11. Ld3: e4 Sf6-d5
Crni se odloča za nekakšen »Capablancin« razbremenilni sistem, kakor sicer imenuje teorija s to potezo začnajoče se variante. Pozicija črnega je bila težka in je izbrano nadaljevanje menda še najboljša.
12. Lg5: e7 Dd8: e7
13. 0-0 b7-b6

Zanimiva ideja. Ker stoji skakač na R, občajna poteza Ld3 za črnega sedaj ni tako nevarna.
14. Sc3-e2
Beli igra nekoliko komplicirano. 14. e4, Sc3: 15. Dc3: je bilo dovolj dobro. Beli pa ima načrt, da menja svojega skakača, da bi ga po e3-e4-e5 mogel dovesti na d6.
15. ... Lc8-b7
15. e3-e4 Sd5-f6
16. Se2-g3
Tudi takoj e5 je prihajalo v poštev. Beli pa hoče najprej imeti svojega skakača bliže polju d6.
16. ... Tf8-d8
Da bi na e5 sedaj igral Se8. Tf8-c8
17. Tf1-e1 Ta8-c8
18. Dc2-b3

Začetek težko izvedljivega načrta, naperjenega proti potezi c6-c5. Beli hoče imeti damo na diagonali a2-d5, da lahko pozneje igra d4-d5. Bolje je bilo tu brez dvoma b2-b4.
18. ... De7-e7
19. Db3-a2 c6-c5
20. d4-d5 b6-b5!
S tem pride črni v boljše pozicijo.
21. Lc4: b5 e6: d5
22. e4-e5
Tudi po e5: stoji črni bolje. Sf6-e4
22. ...
23. Sg3: e4?
Groba napaka, ki izgubi partijo. Pravilno je bilo Ld3.
23. ... d5: e4
24. Sf3-d2?
Na 24. Sg5 bi sicer prišlo Td1: 25. Td1: e4 in nato De5, to pa izgubi figuro.
24. ... Td8: d2

Crni se odloči za srednjo pot. Imel je na razpolago še tudi Da5, kar bi dobilo celo figuro, pa se je najbrže bal komplikacij po 25. Lc4 in Lf7:+. Zato pa De5: ne bi bilo dobro, zaradi 25. Se4.
25. Td1: d2 Dd8-a5
26. b2-b4 Da5: b5
Crni ima sedaj jasno materialno premoč in mora zmagati v končnici. Thomas sledeči tehnični del partije z lahkoto izvede do konca.
27. b4: e5 Db5: e5
28. Da2-b2 Lb7-a8
29. Td2-d1 Dc5-e7
30. Db2-d4 h7-h6
31. Dd4-d6
Sicer dobi Sg6 kmeta e5. Dc7: d6
31. ...
32. Td1: d6
Po 32. e6: f5 bi bila bela pozicija čisto brezupna. Z igrano potezo pa hoče beli vsaj izolirati črnega kmeta e4.

32. ... Sf8-g6
33. e5-c6 f7: e6
34. Td6: e6 Kg8-f7
35. Td6-a6 Tf8-e7
36. Te1-b1 Sg6-e7
37. h2-h4 Se7-c8
38. Tb1-b5 Lc8-b7
39. Tb5-f5+ Kf7-g8
40. Ta6-e6 Sc8-e7
41. Tf5-f4 Lb7-d5
42. Te6-d6 Te7-c8
S prijaznim vabilom 43. Td7: Sg6, 44. Tf5 ali g4, Lf5.
43. Td6-a6
Se ena napaka, v brezupni poziciji. Z a6 trdnjava ne najde več izhoda.
43. ... Tf8-e1+
44. Kgl-h2 Se7-c6
45. h4-h5
Bolje Ta4. Tc1-e2
45. ...
46. Tf4-f5
Grozilo je e4-e5. Ld5-e6
46. ... Tf3-f4 Tc3-o4
47. Tf5-f4
Trdnjava na a6 je ujeta. Lc6-c8
48. g2-g4 Tc4: c6
49. Ta6: c6 Kg8-f7
50. Tf4: e4 Tc6-a6
51. Te4-a4 Kf7-e7
52. Ta4-f4+ Ke7-f6
53. Tf4-e4+
beli se vda. Vasa Pirc.

Radio
Nedelja 6. januarja
LJUBLJANA 7.30: O kaketjah (Virant Anton). — 8.: V nedeljo jutraj vstala bom (revija narodnih na ploščah). — 8.30: Poročila. — 8.50: Plošče. — 9.: Orgelski koncert (prof. Matija Tomc). — 9.30: Plošče. — 9.45: Versko predavanje (dr. Regalat Čebulj). — 10.: Prenos iz stolnice. — 11.: Prenos otvoritve smučkega doma Polzevo pri Vlanji gori. — 12.: Čas, radijski orkester (po željah). — 16.: Sv. trije kralji (Vomberger), božična igra. — 17.: Tamburaški orkester, vmes plošče. — 19.30: Nacionalna ura: 1. štev. hrvaškega lista (iz Zagreba). — 20.: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. — 20.10: Pevski zbor Sv. Cirila in Metoda. — 21.: Radio orkester. — 22.: Čas, poročila ženski teret »Stritar«. — 23.: Zborovsko petje. — 16.45: Plošče. — 20.: Božična igra. — 20.30: Božične pesmi. — 22.20: Plošče. — ZAGREB 12.: Plošče. — 17.15: Godalni trio. — 20.15: Božične pesmi. — 21.15: Harmonika. — PRAGA 19.30: Laha in plesna muzika. — 20.15: Dedečkova »Božična legenda«. — 20.45: Veseloigra. — 21.10: Orkestralni koncert. — 22.30: Laha glasba. BRNO 19.20: Vse program kakor v Pragi. VARŠAVA 20.: Orkestralni in pevski koncert. — 21.: Zabavni program. — 22.15: Igra. — 22.25: Laha in plesna muzika. — DUNAJ 11.20: Orkester. — 12.20: Laha glasba. — 15.05: Plošče. — 16.40: Plesna glasba. — 18.20: Beethovneve kompozicije za čelo in klavir. — 20.05: Predpustni večer. — 22.50: Godba na pihala. — 24.: Ciganška kapela. — BERLIN 19.15: Orkester in solisti. — 20.: Posaarski večer. — 24.: Nočni koncert. — KÖNIGSBERG 19.15: Program kakor v Berlinu. — STUTTGART 19.15: Program kakor v Berlinu. — RIM 17.: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Opereta »Maskotae«.

Vasja Pirc.

Zimska sezona. Centralna kurjava. Radiotermaalno zdravišče

Dolenjske toplice pri Novem mestu

izborni uspehi zdravljenja posebno pri revmatizmu, isiasu protinu (gihitu), živčnih ter ženskih boleznih. Moderna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. Na željo tudi serviranje v sobah.

Zdravniška posvetovalnica

L. R. Sami ste opazili, da se je želodčni katar, ko ste opustili dieto, čeprav je preteklo nekaj časa, poslabšal. Najbolj naravno je torej, da se povrnete zopet k dieti. Kakšna naj bo ta dieta, boste sami izkušnje najbolje vedeli. Važno je, da so obroki majhni in pogosti, nekako vsake dve uri je treba nekaj primernega zaužiti. V prvi vrsti pridejo v poštev mlečne jedi. Priporočili bi vam pa ponovno preiskavo želodčnega soka, tudi Röntgenova slika bo mogoče potrebna, da se točno ugotovi dieta in morebitno potrebno zdravljenje. — L. M. Omenjene tablete so v glavnem odvajalna sredstva ter imajo kot take pri shujševalni kurji bolj podrejeno vlogo. Glavno je, da se v organizmu zmanjšajo dohodki in povečajo izdatki, t. j. pri shujševalni kurji je brezpopojno potrebna primerna dieta, pri kateri se morate ogibati mastnih, sladkih in močnih jedi. Appetit nekateri lahko preženejo z bonboni — A. M. S. V redkih slučajih se tudi med nosečnostjo pojavi perilo ob normalnem času, vendar je kravatitve slabša. Pri vas je bolj verjetno, da je nastopil splav ali pa vsaj opasnost za njega, ker je kravatitev močna in omejena okolnost je lahko vzrok Zdravniška preiskava bi bila potrebna. — J. T. C. S. Za presoyo vaše sedanje bolezni bi bilo važno vedeti, zakaj so vam odstra niti eno ledvico. Povod za to operacijo je namreč lahko tudi vzrok sedanjih težav. Priporočamo vam, da se obrnete na zdravnika, ki vas je operiral. Verjetno draži bolezen živčevje in tako so razumljivi opisani pojavi. Za pomirjenje vzemite bal drljan, brom, v vašem primeru posebno tudi kafra. — A. J. Veseli nas, da ste pripravljeni z vašim izkuštvom pomagati tudi drugim ljudem in radi verjamemo, da vam je domače sredstvo pomagalo, vendar pa niso vsi slučajni enakli in se zato na tolost ne moremo poslužiti vaše ponudbe.

Dušilni ali oslovski kašelj

Dušilni kašelj spada med nalezljive bolezni, ne katerih nastopi bolnik otroci, posebno v starosti od 2-10 leta. Premaša se direktnim potom in nastopi se sedmi dan po infekciji v začetku bolezni nastopi pogosto nahod, bolezen sama pa rač-

NOV IZUM ZNANOSTI

iz svile napraviti milo, ki je zaščiten pod imenom **Semo Silb** SVILENO MILO

Prepričali se boste o njegovem dobrem delovanju po kratki uporabi. Zahtevajte Semo Silb milo v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Dobiva se za ceno Din 8 kos.

Pesmi. — 17.45: Viola. — 20.: Prenos iz Beograda. — PRAGA 19.30: Prenos iz Brna. — 20.45: Večer ruske glasbe. — 21.35: Foerster: Nonett. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Kabaretni program. — 20.45: Veseloigra. — 21.25: Plošče. — 21.35: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 19.: Zborovsko petje. — 20.: Laha glasba. — 21.: Orkestralni koncert. — 22.: Laha in plesna muzika. — DUNAJ 12.: Plošče. — 16.10: Iz zvočnih filmov. — 17.30: Koncert solistov. — 19.20: Večer operetne glasbe. — 20.50: Program po napovedi. — 21.40: Orkestralni koncert. — 23.45: Plesna muzika. — BERLIN 19.20: Griegovi »Norveški ploski«. — 20.10: Orkestralni koncert. — 22.20: Komorna glasba. — KÖNIGSBERG 20.15: Laha in plesna glasba. — 22.45: Pesmi in komorne skladbe. — STUTTGART 20.30: Večer lahke glasbe. — 22.30: Orkester in solisti. — 24.: Simfonični koncert. — 1.00: Vedra glasba. — RIM 17.30: Violinski in klavirski koncert. — 20.45: Koncert po želji poslušalcev. — 22.: Mešan program.

Torek 8. januarja

LJUBLJANA 12.15: Zbor donskih kozakov na ploščah. — 12.50: Poročila. — 13.: Čas, harmonika in citre na ploščah. — 18.: Otroški koteček (Maks Simončič). — 18.20: Kako naj se opremi nevesta (ga. Minka Krotova). — 18.40: Radijski orkester. — 19.30: Nacionalna ura: Kralj Jugoslovian (dr. Viktor Novak — prenos v Beograd). — 20.: Čas, jedilni list, program za sredo. — 20.10: Slovenske božične pesmi pojeta gđici Rudolfova in Korčnanova, vmes klavir in harmonij (gđc. Grnježda in gosp. Kaštarov). — 21.10: Radijski orkester, vmes napoved časa in poročila. — 22.30: Angleške plošče.

BEograd 11.: Orkester. — 12.: Laha glasba. — 16.30: Božične pesmi. — 18.30: Narodne pesmi. — 20.: Prenos iz gledališča. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Pesmi. — 17.45: Recitacije. — 20.30: Operetna glasba. — 22.15: Narodne pesmi. — PRAGA 19.30: Foersterjeva spevoigra Debora. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Program iz Prage. — VARŠAVA 19.30: Pesmi. — 20.15: Literarni večer. — 21.: Opera glasba na ploščah. — 22.30: Laha in plesna muzika. — DUNAJ 12.: Orkestralni koncert. — 15.40: Otroška ura. — 16.10: Dunajska glasba na ploščah. — 17.35: Schumannov koncert. — 19.15: Koncert dunajski simfonikov. — 20.30: Kabaretni program za mladino. — 23.: Godba na pihala. — 24.: Plošče. — BERLIN 19.15: Iz Stuttgarta. — 21.: Bruoknerjev koncert. — 22.20: »Smejoči se Mozart«. — 23.: Laha glasba na ploščah. — KÖNIGSBERG 19.10: Plošče. — 20.15: Prenos iz Stuttgarta. — 21.: Silka skladateljca Flotowa. — 22.40: Orkestralni koncert. — STUTTGART 19.15: Koncert orkestra. — 20.15: Recitacije. — 21.: Schumannove, Schubertove in Regerjeve skladbe. — 24.: Komorne skladbe in pesmi. — RIM 17.10: Mešan glasbeni program. — 20.10: Plošče. — 20.45: Veseloigra. — 22.: Orkestralne skladbe, španske pesmi in plesna glasba.

Ustanovljajte podružnice »Branibora«

Marsejska zaloznica, ki je tako zelo boleestno odjeknila v naših srcih, in njej sledeča sodba v Zenevi je razgalila temne naklepe naših narodnih in državnih nasprotnikov. Razkosati bi hoteli našo državo, zagospodariti nad našo zemljo, zaslužiti naš narod. Toda kljub osebnosti, ki so jo doživeli v Zenevi, ti naše zemlje lačni tužji še niso opustili svojih imperalističnih namenov. V času, ko se naš uveličeni narod zaobljublja na še svežem grobu svojega nepozabnega viteškega kralja, da bo zvesto izvrševal Njegove poslednje povelje, da bo čuval Jugoslavijo, že se Njegov spomin žali s prezirnim odklanjanjem priznanja integritete Njegove Jugoslavije. To grdo žalitve so naši vrli državni odbili z močnim odgovorom: Jugoslavija ne potrebuje nikakga priznanja za svoj obstoj; ona obstoja in bo obstojala tudi brez priznanja kogarkoli, ker je to volja Njega svobodnega, junškega naroda! Zaupamo našim državljanom, da nas bodo znali tudi v bodoče obvarovati pred silničnim žilivkanjem ter nas čuvali pred opasnostmi, ki nam jih zahrbtno pripravljajo naši neprijatelji. Vendar pa mora odsej tudi naš narod sam še bolj posrestiti svojo pozornost na vse nevarnosti, ki bi mu moge pretiti s kakršnekoli strani. Zaradi svoje lastne varnosti mora ojačiti svoje predstave Zamejne rojake, ki kljubujejo sovražnemu, tudi našim mejam nevarnemu prodranju, moramo bodriti in jih krečiti v njihovi silni borbi za obrambo njihovega in našega domovja, za obrambo naše zemlje. Ne smemo dopustiti, da jih tuje nacionalne ubije, da jih vzgoji v janjarje! Naša narodno obrambna organizacija »Branibora« kliče in vabi vse in vsakogar brez razlike stanu, spola in kakršnekoli opredeljenosti, da ji pomagajo pri njenem teženem in odgovornem delu za nacionalno ohranitev našega zamejnega življa, za njegov kulturni razvoj in napredek. Prebivalstvo naše slovenske prestolnice in našega severnega čuvarja Branibora ter drugih naših krajev vabimo, da pristopajo kot člani v Braniborove podružnice, vse naše kulturne in javne delavce pa prosmo, naj omogočijo podružnice »Branibora« tudi tam, kjer jih še ni. Navodila in pojmalska daje osrednji odbor društva »Branibora« v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7. II. nadstropje.

Narod, ki pozablja brate v tužini, tepta svojo čast! »BRANIBOR« se briga za nje. Pristopajte!

Na eksplozivnih tleh

Nesluteno življenje v mrtvi materiji — Sila, ki biva v 1 gr radija, bi mogla dvigniti 55.000 tonsko ladjo v višino 34 metrov

Tri in pol desetletja je prešlo, odkar je ga Curierjeva tistega znamenitega dne pridelala prvo zrnce žareče prvine radija. Odtlej je znanost v nutnem delu odzvala tej prvini in njej podobnim matrikatero tajnostnost, dasi so ohranile spet matrikatero tajnostnega, kar so pokazale že kmalu po svojem odkritju.

Predvsem so se radiativne prvine razkrile kot najsilovitejše eksplozivne snovi, kar jih je narava izumila v svoji nepojmljivi kapricioznosti. Dinamit in ekrazit sta pravi otroški igrači v primeri s temi eksplozivni. Poleg tega ima radioaktivna eksplozivnost še nekaj posebnega na sebi. Deluje sama od sebe, ne da bi človek mogel posegati vanjo, ne da bi mogel vplivati na prasiljo, ki povzroča razpad atomov v radioaktivnih snoveh po svojih lastnih zakonih.

Odkrili so, da je v enem samem gramu radija toliko energije, da bi mogla dvigniti prekomornik s 55.000 t 34 m visoko. Vsako sekundo razpade v njem 30 milijard atomov, a vendar bi trajalo 2400 let, pre-

den bi se kupček atomov v teži 1 g porabil popolnoma, se spremenil v žarke. Sproščena toplota 1 g radija bi 100 milijonov litrov vode spremenila v paro — to govori še jasneje, kolikšno silo zna narava nakopiti v svojih eksplozivih.

Toda zadnja grozotnost, ki tiči v radiju in njegovi kemični družini, ni v teh ogromnih številkah, s kakršnimi računata drugače samo astronomija, temveč v neki slutnji, ki se polasča znanosti spriču radioaktivnih snovi in ki sega tako daleč, kolikor si do danes nismo mogli niti misliti. Vsa mrtva materija je namreč po proučitvi teh snovi dobila neko nesluteno življenje.

Tu so bile prvine, ki so neprestano oddajale žarke, se v večini igri sil spremenjale v druge prvine in kazale pri vsem tem trdovitost ki se človeku ne vidi niti več zemeljska. Radij sam s svojimi 2400 leti življenja na 1 g se drži pri tem zlate srečine Eden njegovih sorodnikov, radij C, živi samo drobec milijardinke sekunde, a uran se drži milijone let, torij celo nič manj nego 40 milijard let!

In tu se polasti človeka majhen sum, dali ne vsebujejo tudi vse druge, na videz mrtve prvine, ki sestavljajo naš svet, železo, nikel, aluminij, baker in vse druge, v svoji notranjosti tudi neznanost radioaktivno življenje, ki ga mi ne opazimo samo zaradi tega, ker razpadajo njih atomi drugače in morda še neprimerno počasneje nego v radiju in njegovem ožjem sorodstvu. Za svinec, tej vsakdanji snovi, je sorodstvo z radijem preočito za cink in baker pa je tako verjetno da je pričakovati vsak dan potrditve te domneve. In morda ni daleč čas ko bo znanost na način ki ga še včeraj nismo slutili dobila novovrstno potrditev za tisto davno teorijo vzhodnih mislecev: na zemlji ni nič neživega in stalnega. In hipoma nam postane jasno tudi spoznanje: da je naša stara zemeljska krogla, o kateri smo menili da jo tako dobro poznamo, sestavljena iz samih razstreliv in da smo od vsega početka živeli na eksplozivno granati — ne da bi se tega zavedali.

Mnogo šampanjca — a nič kruha

Kriza viničarjev v osrčju slovitega vina

Epemay je majhno francosko podeželsko mesto, a znano po vsem svetu. Tu so velike tovarne šampanjca, ki zalagajo svet s to drago pijačo.

To se pravi; zalagale so ga, danes pa je tega konec. Svet je spoznal, da je mogoče v času krize vztrajati tudi brez dragih vin, spoznal je pred vsem, da je mogoče živeti brez francoskih kipečih vin, ker so domača prav tako dobra. Čas, ko je bil Epemay v polnem sijaju, je končan.

Zalosten pogled se nudi obiskovalcu v mestni hiši v Epemayu. Možeje v ponošnih oblekah in strganih čevljih se zbirajo tu in moledujejo za nekoliko frankov podpore, da bi lahko kupili kruha zase in svoje družine, moledujejo za kakršnokoli delo zase ali za svoje žene. In vendar to niso brezposelnosti, so nekaj hušega; viničarji so iz dežele šampanjca, ki ne morejo nikamor prodati svojega pridelka, ker ni po njem povpraševanja niti na domačem trgu.

Rek iz šampanje pravi: Tri pokolenja gradijo eno hišo — a hiša še potem ni bogve kako velika.

Vendar v prejšnjih časih je še slo. Leta 1910, pa je prišla prva resreča. Neki škodljivec je uničil trte skoraj po vsej deželi. To pomeni pet izgubljenih letin, kajti toliko časa je bilo potrebno, da so vzrasle nove trte in dale prvi sad. V tem času pa je že prišla vojna. Možeje so morali na fronto, ženske so gospodarile doma pa svojih močeh, primanjkovalo pa je na vseh koncih in krajih kemikalij, ki so potrebne za vinorejo. L. 1919, je bilo treba začeti čisto znova. To je zahtevalo za hektar spet 35.000 frankov, ki jih je bilo mogoče dobiti samo na hipoteko. 1923 in 1924, so bile prve letine in do l. 1929-1930, bi slo zelo dobro, če bi ne bilo dolgov. Potem je pa prišla kriza, povpraševanje po šampanjcu je začelo naglo nazadovati in je kmalu padlo na minimum. Kako je gospodarila kriza, je spet najbolje razvidno iz števil: Pred petimi, šestimi leti je veljal hektar vinograda 80.000 frankov, danes bi ga do bil za 7000 frankov in manj. L. 1931, so ponujali nekemu viničarju za njegov vinograd 750.000 frankov. Odbil je ponudbo, češ da bi ga dal kvečjemu za 1.200.000 fr. Pred nekoliko meseci je dobil zanj še 200 tisoč frankov, a danes ne dobi kupca niti za polovito te vsote.

Črna bodočnost vstaja nad deželo šampanjsko. »Odlodilni faktorji: pravojo sicer: »Počakajte, upajte, potrpite. Bo bolje.« A to malokdo verjame. Verjetno na vsak način ni, da bi se vrnil stari, »zlati« čas.

Nova plesna sezija

Premagana „plesna kriza“ — Novost: ples karioka, ki je v sorodu z rumbo

Kolikor je razvidno iz poročil iz različnih evropskih mest in velenest, je »plesna kriza«, ki je delala vsem zainteresiranim krogom, že nekaj časa hude skrbi, prilično premagana. Število obiskovalcev plesnih šol stalno narašča, plesni zavodi, ki so bili lansko sezono prisiljeni omejiti svoj obrat na minimum, prihajajo počasi spet do normalnega obratovanja.

Značilno je, da kaže skoraj povsod moški svet veliko zanimanje za ples, število plesnih učencev je večje nego število učenk. V letošnjem predpustu tedaj na plesnih prireditvah ne bo primanjkovalo moških, kar se je tako očitno dogajalo v predvojnem času.

nem izročeni standardnih plesov, velike pozornost pa vzbuja med bolj ali manj posrečenimi novotami eksotični import, ples iz najoddaljenejših krajev Južne Amerike, ki so ga lansiral pod imenom »karioka«. Treba je reči, da imajo takšni importi, posebno še, če izvirajo iz Južne Amerike, več hvalečne publike in da se držijo dalje nego vsakoletne nove variante standardnih plesov ali celo povsem nova plesna »odkritja«. V splošnem je karioka bližnji sorodnik rumb, samo da mu pripisujejo več mičnosti. Pričakujejo, da bo v letošnjem predpustu precej ugodno vplival na konjunkturo in da ga bodo ljudje zelo plesali.

Kar se tiče plesne mode, se drži v sploš-

Zgovorna statistika

Zrtve raka med ženskami in moškimi

Dunajska centrala za statistično raziskovanje raka, ki ji vsi dunajski zdravstveni zavodi poročajo o vseh znanih jim primerih te bolezni v področju dunajske občine, je izdala ob koncu prvega leta svojega delovanja zelo zanimivo statistiko.

Statistika preseneča že takoj po svoji prvi ugotovitvi, namreč tej, da je žrtve raka med ženskami neprimerno več nego med moškimi. Med 3500 bolniki v tem letu je bilo n. pr. 2000 žensk (1500 domačink) in 1500 moških (1000 domačinov). Druga, na prvi pogled neumljiva zakonitost je ta, da napada rak pri ženskah predvsem primarne in sekundarne spolne organe, pri moških pa želodec in črevesje. Statistika govori o tem sledeče: pri ženskah je 60

odstotkov raka v spodnjem telesu in na prsih, 27 odstotkov v prebavih, 3 odstotke na dihalih; pri moških pa skoraj narobe: 57 odstotkov na prebavih, 18 odstotkov na dihalih in 8 odstotkov na spolnih organih.

Takšne razlike ne morejo biti samo slučaj in posledica dejstva, da moški n. pr. več jedo, pijejo in kadijo. Tu mora biti v ozadju neka določena zakonitost, ki je tem bolj važna, ker je razvidna tudi iz statistik drugih mest in dežel. Odkritje te zakonitosti utegne imeti za posledico odkritje vzroka za to strašno bolezen in z njim v zvezi tudi prave metode za njeno zdravljenje.

Stari državniki — nova imena

Novi turški zakon o spremembi družinskih imen je dal vodilnim državnikom priliko, da so si tako določili imena: Kemal paša se odslej imenuje Kemal Atatürk, ministrski predsednik İsmet paša se je spremenil v İsmet İnönü, Kazim paša, predsednik skupščine, v Kazima Özalpa, zunanji minister Tevfik Ruždij bej v Tevfika Rüştiya Arasa, prosvetni minister Zefnel Abidin v Abidina Ösmena, minister za narodno zdravje Refik bej v Refika Sajdana, minister za narodno gospodarstvo Mahmut Celal v Celala Bajarja, poljedelski minister Muhlis v Muhlisa Erkmena in vojni minister Zekaj v Zekaja Apajdina.

Panika v kavarni

Na Silvestrovo se je primerila v neki pariški kavarni silovita eksplozija magnezija. Hoteli so goste fotografirati pri nočni zabavi ter prizgali magnezij. Pri eksploziji je bilo ranjenih kakšnih 30 gostov, ki so jih morali z rešilnimi avtomobili prepeljati v poinišnico.

Naši domači ljudje izdelujejo »Hubertus« milo in »Perle« pralni prašek. Zaupajte njihovi sposobnosti. Prepračite se in uporabljajte pri pranju le ta dva domača izdelka. Svoji k svojim!

A NEKDOTA

Pariški založnik Leroy je pisal nekoe Voltaireu: »Pravkar sem prejel celo vrsto škandalnih zgodb o Vas, a jih ne bom natisnil, če mi pošljete 100 louisdorov.« Voltaire je odgovoril: »Zahvaljujem se Vam za prijazno pozornost; a imam sam celo vrsto škandalnih zgodb o sebi, ki Vam jih rad prepustim za 50 louisdorov.«

VSAK DAN ENA

»Morali bi se oženiti, saj že sveto pismo pravi, da človeku ni dobro samemu biti.«
»Oprostite, to se mi zdi nesmisel, ki se je porodil v možganih kakšnih zarjavelih devic...«

Usoda Razputinove hčerke

Hči fasnatorskega meniha Razputina, ki je imel neomejen vpliv na bivšem ruskem carskem dvoru, se preživlja kot krotiteljica slonov v nekem londonskem cirkusu.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franz Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Eksplozija amonijakovih plinov

V severovzhodnem delu Londona so v neki tovarni eksplodirali amonijakovi plini, po vsej priliki zato, ker je nekdo pustil glavno pipo naprave odprte. Gasilci so šele čez uro našli pipo in preprečili nadaljnje uhajanje plina. Eksplozija je tresčila tovarniškega čuvaja daleč v stran in plini so ga tako omamili in zastupili, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Tudi trije gasilci so se navzile svojim plinskim maskam onesvestili.

Ogromna kakteja

V botaničnem vrtu v San Marinu (Kalifornija) so morali to ogromno kaktejo prenesti iz rastlinjaka na prosto, ker je postala steklena hišica zanjo pretesna.

Kako nastanejo prehladi

Poučen praktičen primer z Grumantov

Prof. Wilson Smillie s Harvardskega vseučilišča v Bostonu se že dalj časa s skupinc postrtovalnih sodelavcev bavi z vprašanjem prehladnih bolezni, in sicer v zvezi z geografskim položajem kakšnega kraja. S svojimi sodelavci je prepotoval že celo vrsto dežel in je povsod napravil zanimive poskuse in opazovanja. Najzanimivejše rezultate pa je imel menda v visoki Arktidi, na Grumantih.

Tja je prišel jeseni predlanskega leta, ko je med kakšnimi 500 osebami, ki so zaposlene v tamkajšnjih premogovnikih razsajal nahod in druge prehladne bolezni kakor le kje na svetu. A čim je novembra odšla zadnja ladja in je bilo otočje zaradi zaledenega morja odrezano od sveta, so vse te bolezni mahoma prenehale. To je bilo tem bolj čudno, ker živijo rudarji na

Grumantih zelo nezdravo življenje v — za naše pojme — nezdravem podnebnju.

Njih stanovanja so pregreta in vlažna, vsak dan morajo možje v skrajno mrzlem in vetrovnem vremenu na delo in z dela, a delo v premogovnikih je tudi zvezano s skrajno neugodnimi temperaturnimi razmerami. Navzlic tem idealnim okoliščinam za prehlad, pa ni bilo, kakor rečeno, vso zimo niti enega primera kakšnega obolenja. V maju pa je prispela prva ladja. Prof. Smillie je preiskal posadko. Našel je enega samega moža, ki je bil rahlo prehlajen. To je zadostovalo, da je še isti dan obolel poštni sel, ki je prišel na ladjo po pisma in pakete v nekoliko dneh je imelo potem vse prebivalstvo nahod in premnogi rudarji so bili za nekaj časa nespobni za delo.

Sreča v banani

Nenavadna možitvena ponudba s Kube

28letna newyorška prodajalka Annie Fraserjeva je zvečer, po končani službi, odkorakala proti bližnji javni kuhinji, da bi povečerjala. Medpotoma je kupila dve banani, ki ju je po večerji počasi olupila. Pri drugi je hipoma obstala. Med lupino in mesom je zagledala skrbno zložen listič, ki ga na zunanji ni bilo opaziti.

Kaj je to? Fraserjeva je listič razgrnila in čitala presenečena naslednje vrstice v brezhibni angleščini: »Esteban Carrero, plantažnik pri Pini del Rio na otoku Kubi, išče belo ženo. Steje 32 let, je zdrav, zmožen, ima lepe dohodke. Izbral si je to pot, ker so v vsej okolici sama črna dekleta. Neznanica, piši mi, mislim resno.«

Annie je menila, da se ji sanja. To noč v svoji podstrešni sobici ni spala. Zjutraj pa je bil nje sklep storjen. Napisala je dolgo pismo, v katerem je povedala vse

podrobnosti o sebi in na koncu dodala, da bi bila pripravljena postati plantažnikova žena, če bosta ugajala drug drugemu.

Ni ji bilo treba predolgo čakati. Dva tedna pozneje je imela v rokah Carreroovo pismo in njegovo fotografijo. Sporočil ji je, da pride sam v New York, da se seznanita osebno. In res je prišel, drug drugemu sta ugajala in z ameriško brizno sta se drugi dan že poročila. Te dni so prejeli Anniejeve tovarišice kratko pismo s Kube, ki pravi: »Zadela sem tako dobro, kakor bi si nikoli ne mislila. Moj mož je stiajen človek, brez njega bi ne mogla več živeti. Kuba je raj. Povsod banane, tobak in sladkorni trst. Veselijo me pa posebno banane, ki sem jim dolžna svojo srečo. Z isto pošto Vam jih pošiljam cel zaboj, da se me boste spominjali.«

Zora voda
proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.
Odobrena od higienskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

Turška policija in inozemke

Turški zunanji minister v Ankari je odredil, da smejo biti turški policijski funkcionarji in detektivji poročeni samo z muslimankami, ne pa z inozemkami in z ženskami, ki pripadajo drugim veroizpovedim. Odredba se bo najstrožje izvajala.

ZORA VODA L. OREL
ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32
Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las.

Kristusovo rojstvo

Znano je, da so učenjaki ugotovili, da datum Kristusovega rojstva ni bil v 1. letu našega štetja, temveč prej ali pozneje. O tem je govoril italijanski astronom Argenterio na nekem znanstvenem kongresu v Napoliju.

V nasprotju z večino drugih domnev pravi Argenterio, da se Kristus ni mogel roditi v letih od 8. pred našim štetjem do 4. po njem, kajti v tem času ni bil Kvintus prokonzul v Siriji, kakor pravi sveto pismo. Pač pa se je moral roditi v 11. letu pred našim štetjem, kar je razvidno iz tega, da je bila Hallejeva repatica, ki jo smatrajo za zvezdo treh modrecev, vidna v jeseni, ko se je moral Zveličar na vsak način roditi le v 11. letu pred našim štetjem. Dalje nam poročajo starokrščanski viri, da je bila tega dne nedelja, 25. december po starem koledarju pa bi bil nedeljski isto tako le v 11. letu. Tudi datum Kristusove smrti ni med 30. in 33. letom po našem štetju, kakor običajno trdijo, temveč l. 27. Le v tem letu je bil 15. nisan (židovska velika noč), ko je Kristus umrl petek. Kristus je umrl tedaj v starosti 38 let.

Zimske obleke
za gospode, suknje, smučarske kroje, blago za kroje modernih vzorcev kupite po najnižjih cenah pri
Drago Schwab, Ljubljana.
Kupujte domače blago!

NAŠE PROJE IN PERZIJANCI

so čista volna, stalni v barvi ter impregnirani zoper molje.

Stanovanjsko hišo v Mariboru

po cenah pred 10 leti, tudi za najamne namene. Spodnja etaža in posvetačnice. Na robu doma. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

361-30

Enodružinsko hišo visokopričeno na Karlovski cesti 3 prodaja za govedinjo ali proti knjižnici. Jeleni in ljubljanski lesar jih zavodov.

Dvostanovanjski hiši kupim na Viti, Glincih ali v Rozni dolini. Natančne poudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Hiša 118«.

309-20

Zakup. kuče v Varždru na pomembnem inženirski prometnem stanem. Ioskama magazini. — dvorčnem i vr. m. prikladno za trgovino oco. Dto trgovini žitarica, vrlo povojila. Upravitelji kot št. »Pomrednik«. — Varždin. K. Kovača br. 3

336-20

Parcelo ugodno proda F. Zanoškar Ljubljana, Tržaška c. 17.

312-20

Vile, hiše, parcele prodaja in kupuje Realitet na pisarna v Ljubljani. — Vodova L.

463-30

Enodružinsko hišo z 3 sobami in verandno ter velikim vrtom prodam. — Zgoranje Radvanje št. 47 pri Mariboru

471-30

Hišo s 3 sobami kuhinjo, orodje, kletko, vodo, elektriko in vrtom. Dev. Mar. Polje pri Ljubljani prodam ali za najam. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Zelo ugodno št.«

491-30

Dijakle sobe — Beveda 1. Dn. davek 2 Dn. za šifro ali dajanje osvoja 5 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Dijaka sprejme učitelj v svo osebno. Pomoč v vseh predmetih. Klavir. Sred. mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

400-20

Dijaka sprejme na stanovanje in hranilo. Strogo nadzorstvo. — Naslov poveri oglaš. odd. »Jutra«.

423-22

2 dijaka v Celju sprejme po nizki ceni učiteljska rodbina v zelo dobro opremljenem strogo nadzoru. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

465-22

Stanovanje Beveda 1. Dn. davek 2 Dn. za šifro ali dajanje osvoja 5 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Dvostanovanje s pritlikavimi odstav. rojansila in trgovini Ljudez. Rožna dolina cesta 59.

365-21

Dvostanovanje in sobo poceni odda Godec, Moste, Zvezna 14.

332-31

Enosob. stanovanje s pritlikavimi odstav. v Rozni dolini, cesta 111 št. 14.

336-31

Sobo in kuhinjo takoj oddam. Ljubljana VII — Podaljški Verovškove c. št. 51 (oz. prog.).

318-31

Enosob. stanovanje parketirano, oddam takoj ali s februarjem za 250 Din. Vodovodna cesta 59, četrta za tanelom.

349-31

Stanovanje s pritlikavimi takoj oddam. Istopake oddam kletno stanovanje s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

336-31

Veliko sobo in kuhinjo oddam Cesta v Rozni dolini 36.

302-31

Dvostanovanje z vsemi pritlikavimi oddam blizu tramvaja in v šole. Viti, Rožna dolina, cesta XIX/18.

332-31

Dvostanovanje s pritlikavimi takoj oddam. Istopake oddam kletno stanovanje s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

336-31

Veliko sobo in kuhinjo oddam Cesta v Rozni dolini 36.

302-31

Dvostanovanje z vsemi pritlikavimi oddam blizu tramvaja in v šole. Viti, Rožna dolina, cesta XIX/18.

332-31

Dvostanovanje s pritlikavimi takoj oddam. Istopake oddam kletno stanovanje s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

336-31

Veliko sobo in kuhinjo oddam Cesta v Rozni dolini 36.

302-31

Dvostanovanje z vsemi pritlikavimi oddam blizu tramvaja in v šole. Viti, Rožna dolina, cesta XIX/18.

332-31

Dvostanovanje s pritlikavimi takoj oddam. Istopake oddam kletno stanovanje s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

336-31

Veliko sobo in kuhinjo oddam Cesta v Rozni dolini 36.

302-31

Dvostanovanje z vsemi pritlikavimi oddam blizu tramvaja in v šole. Viti, Rožna dolina, cesta XIX/18.

332-31

Dvostanovanje s pritlikavimi takoj oddam. Istopake oddam kletno stanovanje s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

336-31

Veliko sobo in kuhinjo oddam Cesta v Rozni dolini 36.

302-31

Dvostanovanje z vsemi pritlikavimi oddam blizu tramvaja in v šole. Viti, Rožna dolina, cesta XIX/18.

Dvostob. stanovanje in opremljeno sobo oddam v Vodmatu, Društvena ulica 28.

387-21

Enosob. stanovanje oddam. — Pojasnila daje Tanko, Streliška ul. št. 3.

309-20

Trisob. stanovanje solončno v bližini drauge oddam s 1. februarjem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

376-20

Dvoseb. stanovanje s prelobo in pritlikavimi, v običnem domu v St. Viti nad Ljubljano oddam s 1. februarjem.

314-31

Elegantno stanovanje dvoh sob. kabinetno oddam s 1. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

305-21

Enosob. stanovanje oddam vee dan oddam stranki. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

415-21

Dvostob. stanovanje ugodno odda s februarjem. Tržaška c. 17, telefon 416-31.

416-31

Trisob. stanovanje lepo, oddam s 1. februarjem v Gradisku 17, pritlik. je, desno.

377-31

1. februarja ali pozneje oddam mirni stranki visokopričeno stanovanje v vili. obtojebo 12 3 sob. pedesob. kuhinje, kopalnice, zaporedna balkon. in pritlikavim ter so. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

401-30

Dvostob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

Dvostob. stanovanje oddam takoj na Kodeljevem vrtu. Povietova ulica 37.

434-21

Sobo in kuhinjo oddam takoj, stalni nam. s. eni p. pust. Za. Siska 182. Spanceva. — Tramvajka postaja Kosovo.

476-21

Sobo in kuhinjo s plinom, v manjari oddam s 1. februarjem. Po. la. — Najraje udeležiti ali gradnik. Naslov in ce. na vseh poslovalnicah »Jutra«.

448-11

Trisob. stanovanje komfortno, poceni oddam s februarjem ali pozneje. Vprašati v pekarni. Jerko na Tyrševi cesti št. 97.

478-21

Stanovanja Beveda 1. Dn. davek 2 Dn. za šifro ali dajanje osvoja 5 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

416-31

Nemška družina stanovanje s 3 sobami in kuhinjo s tremi posteljami — po možnosti najraje v bližini kulinovora Pojasnila daje Franc K. z. j. c. brivce v Celju. Glavni trg št. 16.

309-31a

Dvostob. stanovanje 14 sobam v bližini glavne kulinovora (Rudolfa) cesta, Copova ulica. Aleksandrova c. Slomkova, Tavcarjeva c. Delmatinova ul. za mesec februar. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Dve odrasli osebi«.

171-21a

Dvostob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Enosob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

305-21

Trisob. stanovanje s pritlikavimi oddam s 1. februarjem. Plačan do 500 Din. Doplate na oglaš. odd. »Jutra« pod »Priloge«.

Državni uradniki, častniki, upokojenci ter privatniki imajo pravico na mesecev brez povolitve obresti

SARAJEVSKA TKALNICA PREPROG SKLADIŠČE ZAGREB, GUNDULICE A UL 3

Sobo lepo opremljeno, s posebnim vzhodom, za 1 ali 2 osebi takoj oddam na Friskovci št. 3.

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom, s uporabo kopalnice in s posteljo oddam takoj ali s 15. januarjem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

305-25

Sobo lepo opremljeno, čisto, zračno in solončno, s posebnim vzhodom oddam takoj ali s 15. januarjem. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

401-25

Mlajšega dijaka ali gospoda sprejmem na stanovanje. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

307-25

Sobo s štedilnikom oddam Beigrad št. 15.

379-15

Marcelle Tinayrot

Upornica

Roman

»Da. Popinel bo še mnogo večerov pohujševal najhujšo vrsto čuvstvenih ljudi — pasivne, brezvoljne nature... Oh, sugestija v literaturi! Gesto 'Ubij jo!' Dumasa mlajšega je storilo nekaterega zakonskega moža morilca in navdalo nekaterega porotnika s prizanesljivostjo do zločinca iz ljubosumnja... Dvojni samomor v Popinelovi drami bo zbudil v mnogokom ljubosumnost, ki spi na dnu duše, in iznova odprl veliko zaceljenih ran.«

»A Popinel ima prav!« je rekel Bersier. »Kdo bi mogel biti srečen z ženo, ki...«

Ugriznil se je v ustnico in pogoltnil dim svoje cigarete. Malo je manjkalo, pa bi bil bleknil lepo neumnost! Zakaj gospa Foucartova... A Foucart ni mislil na svojo zakonsko družico. Misli je na ljubko temnolasko, ki ji je bil nedavno tega najel stanovanje v ulici Gustava Flauberta. Tudi pri tej ni bil »prvic«, in to ga je nekoliko peklo.

»Oh da,« je rekel, vlekoč se za lepe brke, »mučno je misliti, da je bil pred vami kdo drug — kak umazanec, seveda... Če človek nori za žensko... če res nori — z dušo in telesom — tedaj mu je misel na 'prejšnjega' enako neznosna, kakor da bi ga z mečem zbadal v srce.«

Noël je polglasno odvrnil:

»Da, strašna je.«

Mali Bersier je pomislil, da je Jozana vdova in Noël zelo ljubljena vanjo in da Foucart ni posebno obziren človek. Kar moči ravnodušno je dejal:

»Pha, nikar se toliko ne razburjajte. Kaj bi dosti govorili o takih preprostih nevažnih rečeh. Lepa ženska nikoli ne izgubi svoje vrednosti — saj poznate italijanski pregovor: 'Bocca baciata'... Usta, ki so jih pred nami že drugi poljubljali, niso z

108

nič manj sveža... Dobro vem, da je imela moja mala prijateljica pred menoj že druge, pa mi je čisto vse eno! Nimam se ročiti z njo, in misel, da sem jo spravil ob njeno glavnico, bila zelo neprijetna.«

»Bersier!« je vzrojil Foucart. »Kaj veste vi, otrok, kaj je ljubezen... Jelite, Delysle, videti je, da ta dojenček niti ne sluti, kaj se pravi ljubiti?... Počakajte, dragi Bersier, da vam bo štiri-deset let! Videli boste, kaj se zgodi s človekom, kadar ga ženska, ki ni nič lepša in nič boljša od drugih, zasužnji z barvo svojih las in vonjem svoje polti. Videli boste, kako je moči od besnosti škrtati z zobmi ob misli, da jo je imel že drug pred vami... In zoper to bolezen ga ni zdravila, zakaj samomor ni ozdravljenje, ampak samo rešitev...«

»Ni ga zdravila za tistega, kdor ljubi samo s čuti,« je rekel Noël. »Trebja se je odreči ali pa počakati, da čas ubije poželenje... Če pa človek s srcem ljubi, tedaj mora tvegati boj in se potruditi, da ga ženska bolj vzljubi kakor njegovega prednika; polastiti se mora vsega njenega mišljenja in kopnenja... In nekega dne bo opazil, da je edini, ki še živi v njej... Postal je njena preteklost, njena sedanjost in njena prihodnost... In ker je ona pozabila, pozabi nazadnje tudi on!...«

»Hm,« je rekel Foucart, »kdaj pa veste, da je res pozabila?... Če bi jo mogli soočiti z onim!... Za svojo osebo ne bom miren, dokler bo tisti gospod živ... In razen tega — da se je človek, kakor ste rekli, popolnoma polastil — mora biti zelo pameten in prebrisan. To pa ni vsak... Kaj čakate, Bersier?«

»Prvi odgovor na našo anketo... Mnenje Noëla Delyslea, pisatelja 'Delavne žene'«

»Oh, nikoli ne bo nihče napisal o Delyslu in 'Delavni ženi' bolj mičnega sestavka, kakor je bil članek Jozane Valentinove... Nu, Delysle! Pritoževati se res ne morete! Pri nas vas bogme razvajamo!... Ali ni bila dobra moja misel, da sem vas predstavil naročnikom po svoji najbolj ljubeznivi sodelavki?... Sicer pa, ko že govorimo o gospe Valentinovi, kako je z njenim sinkom?«

»Hvala, ne slabo... Gospa Valentinova se bo prihodnji teden vrnila v uredništvo.«

»Teh deset dni smo jo zelo pogrešali! Moja žena je bila že nekoliko nejevoljna; a jaz sem svojim mišnim sodelavkam pravi oče. Le strezite svojemu dečku, draga prijateljica...« sem rekel Jozani Valentinovi... »Vzemite si šest dni, osem dni...« Vzela si jih je deset. Saj ji ne očitam, a pogrešamo jo... To ni prijetno...«

Bersier, ki je bil končal, je spravil zapisnico v zep.

»Na vrh pojdem, k damam. Lahko noč, gospod Delysle!... Mi-dva se potem še vidiva, kaj ne, gospod Foucart?«

Noël, ki je ostal s Foucartom sam, se je nekaj trenutkov obotavljal, nato pa malomarno, z rahlim nasmeškom in čudno iskro v očeh odgovoril:

»Čez dva ali tri mesece boste gospo Valentinovo še dosti bolj pogrešali, dragi prijatelj. To vam naprej povem...«

»Kako!« se je zdrlil Foucart. »Ali nas misli zapustiti?«

»Na žalost... In celo zaradi mene... Poročila se bova.«

»Poročila se bosta... Nu... Taka reč!... Veste kaj, dragi, to ni dokaz prijateljstva do nas, a čestitam vam, čestitam vam... Gospa Valentinova je dražestna...«

Zdaj jo je imenoval »gospo Valentinovo«.

»Zelo jo bomo pogrešali!... Da, dražestna je, duhovita, inteligentna in hrabra... res vrta ženica, bogme da!... Ne čudim se, da jo imate radi...«

»Čudiš se le temu, da se mislim z njo oženiti,« je pomislil Noël.

»Vaše čestitke ji sporočim še noč,« je nadaljeval; »zelo jih bo vesela... Ura bo kmalu enajst. Preden grem spat, moram še pogledati, kako je s Claudeom... Gospodična Bonova je pri gospe Valentinovi.«

»Nu, tedaj vas ne bom zadrževal, dragi Delysle. Lahko noč... In povejte gospe Valentinovi, naj si brez skrbi vzame še tri, štiri, pet dni počitnic.«

Februarjeva noč je bila suha in jasna. Nobene zvezde ni bilo na nebu. Samo kristalni mesec je širil zelenkasto svetlobo, podobno somraku polnočnega solca in severnih deželah. Vsak šum je čudno glasno odmeval po tihini.

Noël se je z vozom pripeljal na Avguštinsko nabrežje. V svoji nečakanosti, da bi videl prijateljico, se je kar kosal, da je bil toliko časa ostal v gledališču.

KONJSKA STRUNA „ŽIMA“
(Rosshaar)

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trvdiki

FRANC JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.
Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

LEPE GRUDI
čvrste in normalne pojnosti dosežete v 4 do 5 dneh pri

NERAZVITIH GRUDIH
ali kadar prsa usahnejo zaradi bolezni ali otroške postelje z zunanjo uporabo garniture »JOLIFEMME« po prof dr med Bleru Pri tem se ne okrepe telo in ki Naraven popolnoma uspešen in varno neškodljiv preparat 135 Din

PREJ MLADAVIH IN MEKIH
prstih zadobite s preparatom »JUNO« (po stajni oceni in priporočilu dr med Funkeja in dr med H. Mayerja) zopet elastičnost in čvrstost. Garnitura 70 Din — Originale SCHROEDER-SCHENKE razpošilja »OMNIA« oddelek 13 Zagreb Gunduličeva 81

Postojna pri plačilu v namre 7 Din, po povzetju 14 Din

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO ILUSTRIRANI CENIK!

Kupimo vagonске pošiljke
la STROJNO LITINO
v komadih, ki se dajo lahko razbiti, po 90 par za kg, in

KOMERČNO LITINO
po 60 par za kg, vse franko vagon Ljubljana

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE
D. D. LJUBLJANA

ZASTOPNIKA
s provizijskim razmerjem

SPREJME DOMAČA TOVARNA

V poštev pride dobro vpeljan zastopnik pri trgovcih modnega in kratkega blaga in to za področje Maribor, Celje in Ptuj, s stalnim sedežem v Mariboru. Pismene ponudbe z navedbo referenc na oglasni oddelek »Jutra« pod »br. 958«.

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec
Telefon št. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

PRŠNE BOLEZNI, KASELJ, HRIPAVOST

so navadno posledice pohlada. V tem slučaju takoj drite pral. vrat in tistik z **BUŠKIM OBLIZEM** in takoj se boste prepričali da bi se bolezen razvijala dalje. Ravno tako postopajte s svojimi otroci. Po lovu, po kak; vožnji z vozom ali avtom ali po kakem plesu ali sportu, ako čutite kako zbadanje takoj nadrite ta meša z ruskim obližem in se tako lahko ognete vsaki komplikaciji. Ruski obliž je že dolgo znan kot odlično sredstvo proti revmatizmu, bolečinam v kosteh glavobolu, ishlasu in protinu. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Po pošti stane: škatlica 33 dinarjev, 2 škatlici 53 dinarjev, 4 škatlice 100 Din.

Kraljevsko dvorna lekarna, Bogojeviča, Skopje.
Odobr. od M. S. P. in N. Z. S. br 20112

AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energine« za jačjenje krvi, živcev in teka. »Energine« krepi kri, jači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Deci 3krat na dan po malo žličico okusnega »Energina«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v pol-litrskih steklenicah. 1 steklenica Din 35.— (Reg. S. br. 4787-32)

GOSTILNIČARJI!
Nudite gostom najsijajnejše jugoslovensko

BERMET-VINO

Črnino iz Fruške gore.
V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV
Sremski Karlovci, Fruška gora.

GLASBILA
Schneider priznana 50 od umetnikov kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENI PRITEKLIN
ZAGREB, Mikoličeva ul. 10. 1/2

Violine..... od Din 71.— navzgor
Kitare..... -148.—
Mandoline... -98.—
Harmonike... -75.—

Havajske k. lare, k. umetniške harmonike, trube, saksofoni in t. d. najc. jeje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

POZOR KRZNARJI!

Krznarska trgovina in delavnica sredi Slovenije v lepem letoviškem kraju dobro vpeljana s samo boljšimi strankami se radi prevzema večje trgovine s celim inventarjem takoj proda. Potreben kapital Din 50.000.—. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko: »Krznarstvo«. 952

VENITE BRZO POČRNELEM ZOBEM NJIHOVO PRVOTNO BELINO!

Začnite snažiti zobe s **KOLYNOSOM**. Videli boste, s kako naglico se povrne vašim porumenelim in potemnelim zobem njihova prirodna belina. **KOLYNOS** uničuje bakterije, ki se nahajajo v ustih, ki so povzročale madeže in poskodbe vaših zob. Poskusite **KOLYNOS** in vaše lastno ogledalo vam pokaže njegov učinek — Vaši prijatelji bodo to opazili pri prvem vašem nasmehu.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Mizarska delavnica
Z VSO STROJNO OPREMO IN 941

MLINSKO POSLOPJE
BREZ OPREME SE ODDA V NAJEM.

Pojasnila daje:

ŽELEZARNA — MUTA ob Dravi

Ali se hočete svojega **REVMATIZMA, PROTINA** osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, oteklji udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabosti! oči so često posledica revmatizma in bolečin v kosteh katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

NUDIM VAM
zdravilno, sečno kislino razkrajajoče, presnovno tvarin in izločevanje pospešujoče domače zdravljenje s pitjem, ki se na umeten način povsem naravno pripravlja po nekem blagodejnem zdravilnem vrelcu, ki ga nudi dobrotna mati narava v blagor bolujočemu človeštvu.

Pišite mi takoj in povsem brezplačno do-bite poučno razpravo.

Zbiralno mesto pošte: Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt.: H. 285.

V A T O
v tablah in za odeje. Preden krije svoje potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER
Maribor 29

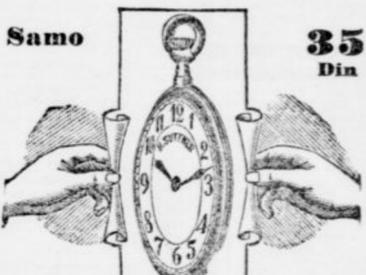
RADIO-TEHNIKA

popolnoma samostojnega za popravila evropskih in ameri-kanskih radio-aparatur sprejme vodilna radio-trgovina v Zagrebu. Pismene ponudbe z navedbo plačilnih pogojev in prepisi spricelav nasloviti na Interreklam, d. d. Zagreb, Masarykova 28 pod br. 418-28. 961

Uspeh
za uspehom
tanje kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovegas« nalega oglasnika!

Brezplačen pouč v igranju od Din. 138.—
od Din. 69.—
Zahtevajte BREZPLAČEN CENIK!
od Din. 69.—
MEINEL-HEROLD
ZAL TOVARNE GLASBIL
MARIBOR 101

Samo 35 Din

St. 5012, kovinasta Anker-remontoir, lepo obliše, pravi švicarski stroj Din 35.—
St. 5013, ista z radio svetlobnim kazalnikom in kazalci Din 45.—
St. 5030, zelo fina, posebno tanka Anker-remontoir, chronometer AXO, točno iđoča, elegantna obliše iz krom-nikla Din 135.—

H. SUTTNER
Ljubljana 5
Lastna protokolirana tovarna ur v švic. Cenik zastojan in poštnine prosto.

MOŠKI
in ženske jemljejo za zdravljenje seksualnih slabosti

in nerazpoloženja, motnje v funkciji spolnih organov, pri popuščanju moči in v primerih seksualne neravnosti in nesigurnosti **NAJNOVEJŠI IZDELEK** neškodljive hormone pille

„VI-HA-GE“
za moške (rjave), za ženske (roza).

Sestavljene so iz preparata mladih zdravih živali po najnovjših raziskavanjih. Pille se dobivajo v vseh lekarnah.

GLAVNI DEPOT:
lekarnar mr. pharm. B. Bogdanović, kem. pharm. laboratorij »Visvita«, Zagreb 6 Jut. Varšavska ulica 11.

Cene pilulam za moške (rjave) in za ženske (roza) so iste: Poskusna škatlica 30 komad. Din 80.—
Originalna škatlica 100 kom. z žepnim etuiem Din 220.—
Zahtevajte ob enem z naročilom zanimivo in poučno brošuro »Zdravljenje spolnih motenj pri moškem in ženski«.

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 34601 28 XI 1934

DOBRO OHRANJEN
EXPRES APARAT
za kavo ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 983

BREZ SVETLOBE NI ŽIVLJENJA!

Po vsem svetu znane in priljubljene

HASAG, POLAR in KRONOS petroplinske svetilke od 50 do 3000 sveč, olepsavajo vaš dom sva a svetlobe oči, očistite obrat. Pri nakupu se varujte potvorb!

PETRO-LUX
ZAGREB, Radišina ulica 9
Pazite na novo ime tvrdke! Podružnic nimamo!